

Qanûnên Hemorabi

Ez vê nivîsta hanê ji bona yekekî ve ji gewretirîn Rewşenbîrên Kurdistanê re di vê serdema me de ji bona berêz Dr. Ismet Şerîf Vanlî ve -(21. 11. 1921 – 9- 11. 2011) -didim bidiyarîkirin. Em bi sedan ve ji xortên Kurdan ve li Ewropa de li ser destên wî de bi şeweyê xebatê ve ji bona Serxwebûna Kurdistanê û pêkanîna dewletekî milî ve hatin bifêrkirin û biperwerdekirin. Kêm merovan weha bi zanistî ve li ser çarekirina pîrsa Kurd de bi mîna Dr. Ismet Şerîf Vanlî ve bi rêkûpêk ve dane binivîsandin.

Dr. Mohamed Salih Cuma

Kurtîya jîna min di nava çend rêz û dêran de

Ez di 28 gulana¹ sala 1937 de li gundê Kêstek de li Herema Cezîrê de li Kurdistana Surî de ji malbata Başokî Yezîdîyî Musulman ve hatime bizayîn; jiber ku fermana Bav û Kalên min li ser destên Selteneta Osmanî de der sedsalê nozdehan de li Şingalê de hate birakirin û bi darê zorê ve gumgume bi destên me ve dane bihilgirtin².

Min xwendina xweyî dibustanî li bajarê Qamişlo û Şamê de ji sala 1946 tanî sala 1959 de di nava dibustanên Suryanî de date bidawîkirin.

Di pêşî de di payîza sala 1959 de min li bajarê Şamê zanistgeha wê de di berê felsefê de date bixwendin.

Di pişt re di buhara sala 1960 li Elmanya Fêderalî de li bajarê Monîxê de di zanistgeha wê de di berê zanistîyên dewletê de tanî sala 1964 date bixwendin.

Di payîza sala 1964³ bi saya Partîya Demokrati Kurdistan ve xwendin li Elmanya Demokratî de bi destên min û neh Hevalên dinî Partî ve hate bikevtin û min li Berlina Rojhilat de di Kolêca Abûrî de abûrîya siyasî date bixwendin.

Di tîrmeha sala 1967 de min têde Diplom di zanistîya mêjûwa abûrîyî siyasî de date biwergirtin û herwehaji têde di reşmeha sala 1972 de min nama Doktora di zanistîya mêjûwa abûrîya siyasî de date biwergirtin.

Ji sala 1975 – 1975 de min di warê wegerandinê de didate bikarkirin.

Ji sala 1975 tanî sala 1992 ve min li zanistgeha Hombold de li bajarê Berlin de di berê mêjûwa abûrîya siyasî de bi giştî ve û di mêjûwa abûrîya siyasîya Dewletên Paşkevî de bi taybetî ve didate bikarkirin.

Ji sala 1953 de min xwe bi zimanê meyî Şêrîn û perest ve didate bimijûlkirin û wî û herwehaji mêjûwa me tevaya bala min bi ser xwe ve didatin birkişandin. Bi xewna zarotîya min ve dihate biderkevtin, ku ez di warê wî û herwehaji mêjûwa me de bidim bikarkirin û wan bidim bipêşvexistin, da ku miletê Kurd ji sedsalên navînî û bendîtîyê ve bête birizgarîkirin û bi serxwebûnê ve di nava Kurdistanê de bête bitackirin; jibervejî ve ez ji bona xendekarîyê ve ji bona Ewropa ve hatim biçûyîn.

Cîhanbînîya min di têgihîştina diyalêktîka jîne de li ser felsefa Zerdeştî, Aristo, Xanî, Hegel û Marx de tete bibingehkirin û pêkanîna Dewleteke Milîyî Serbixwe ve di nava Kurdistanê de li ser Rêbazê Barzanî û felsefa Xanî de tete bicî û biwarkirin.

Ji sala 1953 de û hêjî ez bi Endamê Partî ve têtîm biderkevtin û her u her ez bi jêhatî ve di nava rêzên wê de bi mîna Endamekî ve didim bikarkirin.

¹ Di piştî lêgerandineke dirêj de li ser gotina Dêya min de ji bona mêjûwa zayîna min ve 28 gulana sala 1937 hate biderkevtin. Min û herwehaji pîranîya Hevalên meyî din li Ewropa de 21 avadarê roja cejna Newrozê bi roja zayîna xwe ve didatin bitumarkirin.

² Der sala 1831 de li ser destên Mohamedê Pasayê Kor, Paşayê Rewanduzê de li çiyayê Şingalê de fermana Yezîdîyan hate birabûn. Kalikê me Evdal ligel Xweha xwe de bi darêzorê ve, ji tîrsa mirinê ve hatin bimusulmankirin.

Min buhuşta xwe ji bona Eto –Osamn- Zêbarî ve bi sê sebetê hinarê Nazenîn û Hêranê ve û min dujeha xwe bi yek kilo benîyê Çiyayê Omerîyan ve ji bona Mustefayê Mohamedê Sulêmanê Cezîrî ve dayite bifirotin.

Di piştî kirîna buhuşta min re Eto bi kêf û dildarî ve ji bona Berêz Serok Mesud Barzanî ve kirîna behuşta min pê date bigihandin. Berêz Mesud jê date bibipiskirin, te bi çend ve buhuşt jê dayite bikirin. Wî date bigotin: min ew bi sêsetê hinaran ve dayite bikirin. Berêz Mesud lê date bivegerandin, bi zîyana te ve ev hatîye biderkevtin.

Weha Eto ev giftûgoya hanê ji min re date bigotin. Min jî lê date bivegerandin: Belê, Berêz Mesud Barzanî bi rast ve dide bigotin; jiber ku heger buhuşta min heba, min ew nedidate bifirotin. Wetov min xwe ji Buhuşt û Dujeha Musulmantîyê ve bi xişkayî û xweşkayî ve date birizgarîkirin.

³ Di hemû belgeyên dinî nivîsandî de di nivîstên min de bi şaşî ve sala 1963 hatîye binivîsandin. Di piştî çapkirina wan nivîstan de ew şaşbûna hanê hate bidiyarkirin; jibervêjî ve ez dixwazim hêvîya lêbuhuranê bidim bikirin û vê şaşbûna hanê jî li vêderê de bidim birastkirin.

Ji sala 1960 tanî 1987 de min di nava rêzên Komela Xwendevanên Kurd li Ewrop de bi jehatîbûn ve didate bikarkirin û di 22 rêşmeha sala 1960 li bajarê Planing de li nêzîkî Monixê de li Elmanya Fêderalî de min beşdarî di Civîna Pêkanîna Rêxistina Partî Demokratî Kurdistan li Ewropa date bikirin û jî wê rojê de tanî neha ez di nava rêzên wê partîyê de didim bikarkirin.

Di nava salên 1979 tanî sala 1993 de bi Endamê Komitîya Nawendî û Endamê Mekteba Siyasî ve dihatim biderkevtin

Ji sala 1996 de ez bi Nîşana Barzanî ve hatim bixelatkirin û herwehajî bi Rawêjkarê Siyasî ve ji bona Mesud Barzanî hatin bidestnîşankirin.

Pêşgotina werger

Yek ji bi navûdengtirîn Padîşahê Babil ve bi navê Hemorabî (1793-1750 B.Z.) ve dihate binavkirin. Berî 1800 salê di berî zayîne de Babil bi bajarê mezintîrin û pêşkevtirîn ve di seranserî dunyayê de dihate biderkevtin.

Destûra Padîşahê Hemorabî li ser kêleke sengînî mezin de hatibû binivîsandin, ji ya ku ew bi kevintrîn û baştirîn qanûnên merovanyê ve di serdema xwe de dihate biderkevtin û ew di gorepana bajêr de hatibû bidanîn, da ku hemû millet wê bide bixwendin, bidîtin û pê bide bikarkirin.

Berî nêzîka 1170 salî di berî zayîne de, di cengekekê de Êlamîyan dikarîbûn Babil bidin bişekenandin û bivegirtin, kêla Hemorabî ligel talandîyên din de ji bona Şuş ve bi xwe re bidin bianîn.

Dozandina nivîstên Qanûnên Padîşah mezinî Hemorabî bi saya kolandinên Firensîyan ve tête biderkevtin, ji yê ku wan ew di zivistana 1901/02 li ser xakê bajarê Şuşa – Suza- Paytextê kevnarî Êlamî de ji bal Jack Morgan ve didatin bikirin. Mexabin ku Firensîyan ev kêla hanê ji bona Mozexana Lovrê ve li Paris de dane birevandin. Daneyekî jibergortîyî jê ve ew li Mozexana Pêrgamon de li bajarê Berlin de tête bidîtin.

Bendên Qanûnên Hamorabî di çilûçar xanan de hatine birêkûpêkkirin. Ew bi zimanê Babilî ve bi şeweyê qanûnên Lêbt Eştar ve, bi nivîsandina mêxî ve hatine binivîsandin. Ew bi 282 bendan ve têtin biderkevtin, bi pîrbûn ve ew bi bêtir ji 300 bendan ve dihatin biderkevtin. Padîşahê Êlamî jimarek ji rêzan ve jê date bihilanîn, da ku ew li şûna wan de navê xwe û karê mezinî vekirina xweyî Babil li ser de bide binivîsandin.

Qanûnên Hemorabî ji bona 15 beşan ve têtin biparvekirin:

Beşê Yekem: ji bendên 1-5 ve bi Dadweran û Bînvanan ve têtin bigirêdan.

Beşê Duwem: ji bendên 6-25 ve bi dizîyê û talankirinê ve têtin bigirêdan.

Beşê Sêyem: ji bendên 26-41 ve bi karûbarên Laşker ve têtin bigirêdan.

Beşê çarem: ji bendên 42-100 ve bi karûbarên zevî, bax û malê ve têtin bigirêdan.

Beşê Pêncem: ji bendên 101-107 ve bi enbarên kirîna giştî, dukanên bazirganan, girawkirinê û danûsitendinê ve ligel bazirganên biçûk ve têtin bigirêdan.

Beşê şeşem: ji bendên 108-111 ve bi meyxanan ve têtin bigirêdan.

Beşê Hevtem: ji bendên 112-126 ve bi firoştinê ve têtin bigirêdan.

Beşê heştem: ji bendên 127-195 ve li ser karûbarên malê, mafeyên wê û pêwendiyên neferên wê de ligel hevdû de têtin bigirêdan.

Beşê Nêhem: ji 196-227 ve li ser sizadanên jidêlvedanê de, li ser sizadanên nayînîkirina lihevkiranan, peymanan, û peymangirêdanan de têtin bigirêdan.

Beşê Dehem: ji 228-240 ve li ser buhabûnan, danîna kirya avakirina xanîyan, qeyikan û hêjabûna wan de têtin bigirêdan.

Beşê yanzdehemîn: ji 241-277 ve bi kirya merov û cenaweran ve têtin bigirêdan.

Beşê duwanzdehemîn: ji bendên 228-282 ve bi nîşamkirin sînoren bendan ve, bi mafe û erkên wan ve têtin bigirêdan⁴.

Min ev Qanûnên hanê ji bona zimanê meyî şêrîn û perest ve dane biwergerandin, da ku kurd jî bi zimanê xwe ve van qanûnên giring, giran û hêja di mêjûwa merovanyê de bidin ji xwe re bixwedin û biliberkevtin.

Ez li vîr de sipasîya xwe ji bona Fewzî Asad ve didim bipêşkeşkirin, jiber ku wî ev û herwehajî hemû nivîsandinên minî din dane birastkirin. Herwehajî ez sipasîya Dr. Ciwan Cuma didim bikirin, jiber ku wî ev û hemû nivîsandinên minî din jî alîyê teknîkî ve dane biamadekirin.

⁴ Bi zimanê Erebi ve: Şerîet Hemorabî, Werger Mehmûd El-Emîn. Alwarrak Publishing Ltd, London 2007, S. 11, 12.

Mi ev nivîsta hanê li ser bingehê nivîsta Elmanî de: Codex Hammurabi, Wilhelm Eilers, Marixverlag, Wiesbaden 2009 dayîte biwengerandin. Herwehaji min ji nivîstên Erebi, Ingilizi û Farisi ve sêd ji xwe re dayîte biwergirtin. Ez ji dil û can ve ji Xwedevanan û Rexnevanan ve li ser şaşbûnan de hevîya lêbuhurandinê didim bikin.

Min tanî niha ev nivîstên hanê bi zimanê meyi şerî û perest ve dane binivîsandin û biçapkirin yanî bisêlikkirin:

Barzanî û Tevera Azadiya Kurd
1931 – 1958.

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Barzanî û Tevera Azadiya Kurd
1958 – 1961

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Kurtiya Mêjûwa Kurd û Kurdistanê
ji Despêkirina Mêjûwê Tanî vê Rojê
Mohamed Emîn Zekî Beg

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Mêjûwa Dewlet û Mîrşênîyên Kurd Di Pêla Musulmantîyê De
- Bergê Duwem ji Kurtiya Mêjûwa Kurd û Kurdistanê
Mohamed Emîn Zekî Beg

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Pirsiyarîya Kurd
Mêjûwa Kurdan û Niha Wan
(Civata Xweybûnî Kurdîyî Welatperwer)
Dr. Bilêc Şêrkoh

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Kurd
Rûnkirin û Dîtin
Kurd Nevîyên Mîdîyan
V. F. Mînoriskî, Hewlêr

Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Kurdîstana Turkî di Navbera Herdu Cengan de
Profîsor A. Hasretyan
Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Der Sitraticîya Siyasîyî û sipahîya
Tevera Welatîyî Kurd
-Temaşekirinek ji bona Mêj û Niha, herwehaji yekeke din ji bona
Ayinde jî de

Dr. Ismet Şerîf Wanlî
Çapxana Rewşenbiri, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Zanistîya Mêjûwê li Ewropa de, Felsefa wê, Şeweyê wê, Pêşkevîna wêna,

Rûnkirinên li ser Mêjûwa Kurdistanê û Dîroknivîsandina Rojhilatî de
 Dr, Ismet Şerîf Wanlî
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Tevgera Kurd di serdema nuh û niha de
 Akadimîya Zanistîya Yekitîya Sovyêtê û Akadimîya Zanistîya Erminiya Sovyêtê,
 di sala 1987 de
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Mîr
 Nikolo Mikavili
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Peymana Civakî
 Jean Jacques Rousseau
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Pêşkevîna Sosyalistîyê ji Otopîyê tanî Zanistîyê
 Friedrich Engels
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Rola Kar di Veguhertina Meymûnan de ji bona Merov
 Firiidrich Engels
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Manîfêsta Patîya Komonist
 Marx, Engels, Di Weşanên Romahî de Elmanya û di
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan, sala 1999 de

Derbarê Mafeyê Netewan di Nîşankirina Çarenûsa xwe de
 Lenin
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Şê kanî û Sê Pêkhatinên Markisistîyê
 Lenîn
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Zîneta Zimanî di nava Heremên Kurdî de
 R. L. Tissabolov
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Li ser rêya Azadîya Kurdistanê de
 -Çendbîr û bawerî li ser hin rûdanê siyasîyî de ji sala 1956 – 1975 de-
 Dr. M. S. Cuma
 Çapxana Rewşenbîrî, Hewlêr, Kurdistan. Di sala 1999 de

Li ser Tirba Şêro de
 Dr. M.S. Cuma, Berlin, di sala 1966 de

Sî sal li ser Mêjûwa Komela Xwedevanên Kurd li Ewropa de
Dr. M. S. Cuma, Berlin, di gelawêja sala 1986 de

Şerefname

Şeref Xanê Bedlîsî, Dihok, sala 2006

Wêşanxaneya Spîrêz

Çapxana Wezaretê Perwerdeyê, Hewlêr, di sala 2006

Evsane

Thomas More

Çapxan Xanî – dihoc

Wêşanxaneya Spîrêz, sala 2008

HEGEL

Peyvdarîyên li ser Mêjûwa Felsefê de, li ser Sêlikê de, sala 2011

Bergê I

Qanûnên Hemorabî, li ser Sêlkê de, sala 2012

Berlin, di 08. 03. 12 de. Dr. M. S. Cuma.

Qanûnên Hemorabî

Benda 1

Heger ku Merovekî Azad Merovekî dinî Azad date bigunehdarîkirin⁵ û wî ew bi kuştinê ve date bigunehbarîkirin, lêbelê ew li wî de wê nikare bide bicihkirin, dê Tawanbar bête bikuştin.

Benda 2

Heger ku Merovekî Azad Merovekî dinî Azad bi canbazîyê ve bide bigunehdarîkirin, lêbelê ew nikare wê bide bicihkirin, divê Sucdar ber bi çem ve bête biçûyîn û ew divê xwe ji bona nava çem ve bide biavêtin, heger ku çem zora wî bir, dê Sucdarê wî destên xwe ji bona paşmayên wî ve bide bidanîn, Heger ku çem date bixuyanîkirin, ku ev Merovê Azad bi bêguneh ve tête biderkevtin û ew bi saxî ve hate biderkevtin, Sucdarê wî bi canbazîyê ve divê bête bikuştin, ji yê ku wî xwe ji bona nava çem ve dabû biavêtin, divê ew destên xwe ji bona ser paşmayên Suçdarê xwe ve bide badanîn.

Benda 3

Heger ku Merovekî Azad Goveke⁶ derew di dozekî de bide bikirin û ew nikare rastîya gotinên xwyî gotî bide bicihkirin, heger ku ew bi doza jîyanê ve bête biderkevtin, divê ew Merovê Azad bête bikuştin.

Benda 4

Heger ku wî bi goveke derew ve derbarê dozeke bajartî ve date bikirin, divê ew siza wê dozê bide bihilgirtin.

Benda 5

Heger ku Dadvanekî ferman date bidan, biryarek date biderxistin, wî ew bi nivîsandî ve date bicihkirin, û wî fermana xwe date biveguhertin, di pişt re divên ew bidin bicihkirin, ku wî Dadvanî fermana xwe dayîte biveguhertin, ji ya ku ew dabû biderxistin, divê ew bi diwanzdeh carî ve bi nala wê dozê ve bide bidan, ji ya ku ew di wê dozê de hatibû bihildan, hêjîbêtir, divên ew wî li ber Xelkê de ji ser kursîya Dadwerîtyê ve bidin biavêtin û ew divê careke din ne bête bivegerandin û ne jî li ser kursîya xwe de ligel Dadvanan de di dozekê de bête birûniştin.

Benda 6

Heger ku Merovekî Azad mal⁷ ji Mala Xwedê ve yanjî ji Xanîkî ve date bidizîkirin, divê ew bête bikuştin, herwehajî ji yê ku malê diziyê ji wî ve dabû biwergirtin, divê ew jî bête bikuştin.

Benda 7

Heger ku Merovekî Azad date bikirîn yanjî bi rengê sipartinê ve Zîv, Zêr, Bendekî Nêr yanjî Bedeke Mê, Gayek, Kerek, Pezek yanjî çiyê din ji destên Kurê Merovekî Azad yanjî ji destên Kurekî Bende ve bi bê Bînavan ve û bi bê girêdana Peymanan ve date biwergirtin, dê ew Merovê Azad bi diz ve bête bidanîn û divê ew bête bikuştin.

Benda 8

Heger ku Merovekî Azad Gayekî, Pezekî, Kerekî, Berazekî, Qeyikekê bide bidizîn, ji yên ku ew bi malên Mala Xwedê ve yanjî ji bi Kaxê⁸ ve têtin biderkevtin, divê ew bi sî cari ve bi

⁵ Bezichtigen: Accused: Gunehbanîkirin, Suçdarîkirin. Navbidûxistin

⁶ Zeuge: Witness: Govan, Bînavan.

⁷ Waren, Güter: Goods: Mal, Berkirin.

beramber ve bide bidan, heger ku ew ji bona Perîşanekî ve bêtin biderkevtin, divê ew bi deh cari ve bi beramber ve bide bivegerandin. Heger ku Diz nikaribe bide bivegerandin, divê ew bête bikuştin.

Benda 9

Heger ku Merovekî Azad beşek ji malê xwe ve date biwindakirin û wî hinek jê li nik Merovekî dinî de azad date bidîtin. Merovê Azad, ji yê ku mal li nik wî de dihate bidîtin, date bigotin: „Merovekî mal ji bona min ve date bifirotin. Min ew bi amadebûna Bînvanan ve dayîte bikirîn“; û heger ku Xwedîyê malê windakirî jî ji alîyê xwe ve Bînvanên piştgirtina malê xwe dane bianîn, divê Dadwer li gotinên wan de bide bitemasekirin. Li ser Bînvanên dîtina kirinê de û li ser Bînvanên naskirina malê windabûyî de divên li ber Xwedan de tiştên dizanin bidin bigokirin. Firoştvanê⁹ wisa bi Diz ve têtê biderkevtin û divê ew bête bikuştin. Xwedîyê malê windakirî divê malê xweyî windakirî bide biwergirtin. Kirîdar¹⁰ jî divê zîvên xwe ji sermiyanê malê Firoştvan ve bide biwergirtin.

Benda 10

Heger ku Kirîdar ji alîyê xwe ve ne Firoştvan û nejî Bînvanên di dema kirinê de nede bianîn, lêbelê Xwedîyê malê windakirî ji alîyê xwe ve Bînvanan bide bianîn, ji yên ku wan ew malê hanê bi nala malê wî ve dane binaskirin, vêca Kirîdar bi Diz ve têtê biderkevtin; divê ew bête bikuştin. Xwedîyê malê windakirî divê malê xweyî windakirî bide biwergirtin.

Benda 11

Ji alîyekî din ve, heger ku dozdarê Xwedîyê malê windakirî Bînvanan nede bianin, ji yên ku ew malê wîyî windakirî didin binaskirin, ew bi sextebazîyê ve têtê bitawanbarîkirin û ew bi gilîkî derew ve pê hatîye birabûn, ew divê bête bikuştin.

Benda 12

Heger ku Firoştvan di wê demê de hatibe bimirin, dê Kirîdar ji sermiyanê Firoştvan ve pênc beramber ji daxwaza doza kirî ve bide biwergirtin.

Benda 13

Heger ku Bînvanên wî Merov Azad ne li berdestan ve bêtin biderkevtin, divê Dadvan jê re demekê di navav şeş mehan de bide bidanîn, û heger wî di nava şeş mehan de Bînvan nedane bianîn, ew Merovê Azad bi derwkar ve têtê biderkevtin; ew divê sizadana wê dozê bide bihilgirtin.

Benda 14

Heger Merovekî Azad Kurekî Biçûkî Merovekî Azadî din date bidizîkirin, divê ew bête bikuştin.

Benda 15

Heger ku Merovekî Azad alîkarîya Bendeyekî Nêr yanî Bendeyeke mêyî Dewletê yanî Bendeyekî Nêr yanî Bendeyeke mêyî Merovekî sade bi bazdanê ve ji bajêr ve date bikirin, divê ew bête bikuştin.

⁸ Palast: Palace: Kax, Qesir.

⁹ Verkäufer: Seller: Firoştvan, Firoştvan.

¹⁰ Käufer: Buyer: Kirîvan, Kirîdar.

Benda 16

Heger Merovekî Azad di nava mala xwe de Bendeyekî Nêr yanjî Bendeyeke Mêyî Dewletê yanjî Merovekî sade date biveşartin û wî ew ne ji bona bingeha Polîs ve date bisipartin, divê ew Xwedîyê malê bête bikuştin.

Benda 17

Heger Merovekî Azad Bendeyekî Nêr yanjî Bendeyeke Mê li çolê de date bigirtin û wî ew ji bona Xwedîyê wan ve date bivegerandin, Xwedîyê wan Bendan divê ji bona wîna ve du Şikilên¹¹ Zîv bide bidan.

Benda 18

Heger ku Bendeyekî wisa naxwaze navê Xwedîyê xwe bide bigotin, divê Girtîvanê wî wîna ji bona Kaxê ve bide vibirin, da ku nasnama wîna bête binaskirin û divê ew wî ji bona Xwedîyê wîna ve bidin bivegerandin.

Benda 19

Heger ku Girtîvan ew Bendê hanê di mala xwe de date bivêşartin û di pişt re ew Bendê hanê li nik wî de hate bigirtin, divê ew bête bikuştin.

Benda 20

Heger ku Bende ji nava destên Girtîvanê xwe ve date bibazdan, divê li ser wî Merovê Azad de ji bona Xwedîyê Bende ve bi Xwedan ve bide bisûndxwarin û divê ew ji xwestiyê ve bête biadzakirin

Benda 21

Heger ku Merovekî Azad di rêya kunekê de ji bona nava Xanîyekî de dixwaze bête bikevtin, weha Merov wî ji bona vê kuna hanê ve dide bikuştin û wî ji bona nava wê kuna hanê ve dide biveşartin

Benda 22

Heger ku Merovekî Azad bi dizîyê ve dihate birabûn û ew hate bigirtin, divê ew Merovê hanê bête bikuştin.

Benda 23

Heger ku Diz nehate bigirtin, divê li ser Merovê Azadî jê dizîkirî de li nik Xwedan de li ser hemû tiştên xweyî dizî û windakirî de bide bigilîkirin û divê li ser bajêr û Serdar de, ji yê ku di nava erdê wan de û di herema wan de dizitî hatîyê bikin, tevaya dizîtiyê jêre bidin bivegerandin.

Benda 24

Heger ku Kesekî di dema dizîyê de jîna xwe date biwindakirin, divê li ser bajêr û Serdar de ji bona Merevên wîna ve Minek Zîv bidin bidan.

Benda 25

Heger ku agir bi xanîya Merovekî Zad ve hate bikevtin û Merovekî Azadî din, ji yê ku ew ji bona vemirandinê ve hatîbî biçûyîn, çavên xwe ji bona ser malê livandîyî Xwedîyê Xanî ve dabû biberdan û wî malê xwedîyê wê date bibirin, divê ew ji bona nava wî agirê hanê ve bi xwe ve bête biavêtin.

¹¹ Şikil bi giranbûna 8 Giraman ve tête biderkevtin

Benda 26

Heger ku ji Serbazek yanjî Nêçîrvanekî Tora Masîyan ve ji bona karê¹² perabûna çekdarîyî Padîşah ve hate bixwestin, ew nehate biçûyîn, yanjî wî Merovekî din ji dêlva xwe ve date bikirêkirin û wî ew ji dilva xwe ve date birêkirin, weha dê ev Serbaz yanjî Nîçîrvanê Tora Masîyan bête bikuştin; ji yê ku ew ji bal wî ve hatibû bikirêhkirin, dê Xanîyê wî jî bide biwergirtin.

Benda 27

Heger ku Serbazek yanjî Nêçîrvanekî Tora Masîyan ji bona karê pêrabûna çekdarîyî Padîşah ve hate bifermendarîkirin û di dema mayîna dûrbûna wîna de zevîyê wî yanjî Baxê¹³ wî ji bona yekekî din ve dabûn bidan û ev bi erkên xweyî derebegîyê ve dihate birabûn û heger ku ewê hanê hate bivezîvirandin û ew bi bajarê xwe ve hate bigihandin, weha divê merov ji bona wîna ve zevîyî wî yanjî Baxê wî bide bivezîvirandin, û ew divê bi erkên xwe ve bête birabûn.

Benda 28

Heger ku Serbazek yanjî Nêçîrvanekî Tora Masîyan di dema karê perabûna çekdarîyî Padîşah de hate bidîlvekirin û Kurê wî dikare bi erkên derebegîyê ve bête birabûn, weha divê jêre zevî û Bax bête bidan û divê li ser wî de ew bi erkên Bavê xweyî derebegîyê ve pê bête birabûn.

Benda 29

Heger ku Kurê wî hêjî bi Sava ve bête biderkevtin û ew nikaribe bi erkên Bavê xweyî derebegîyê ve pê bête birabûn, webha divê yek ji sêşyan ve ji zevî ve yanjî ji Bax ve ji bona Dêya wîna ve bête bidan, da ku ew bi xwedîkirina wîna ve bête birabûn.

Benda 30

Heger ku Serbazek, yanjî Nêçîrvanekî Tora Masîyan dev ji zevîyê xwe, Baxê xwe û xanîyê xwe ve jiber erkên derebegîyê ve date biberdan û wî xwe date bidûrkin, yekekî din di piştî dûrxistina wîna de zevîyê wî, Baxê wî û xanîyê wî bi destên xwe ve date bixistin û ew bi dirêjbûna sê salan ve bi erkên xweyî derebegîyê ve pê hatîye birabûn, weha dê bête bikirin, heger ku ew bête bivezîvirandin û ew zevîyê xwe, Baxê xwe û xanîyê xwe bide bidawazîkirin, ew dê ji bona wîna ve neyêtin bidan. (lêbelê) dê ew ji bona yê ku destên xwe ji bona wan ve dabû biserdanîn, û ji yê ku ew bi erkên xweyî derebegîyê ve pê dihate birabûn, dê ew hêjbêtir bi erkên xweyî derebegîyê pê bête birabûn.

Benda 31

Heger ku ew bes û bi tenha ve bi dirêjîya salekê ve hate bidûrkevtin û ew hate bivezîvirandin, weha dê ji bona wîna ve zevîyê wî, Baxê wî û xanîyê wî jê re bête bivezîvirandin, û ew divê bi xwe ve careke din bi erkên xweyî derebegîyê pê bête birabûn.

Benda 32

Heger ku Serbazek yanjî Nêçîrvanekî Tora Masîyan di dema pêrabûna Çekdarîya Padîşah de bête bidîlkevtin û Bazirganekî ew ji bona azadîkirinê ve date bikirin, û ew ji bona bajarê wîna ve date bivezîvirandin; heger ku ew bi têrbûna xwedanê mal ve ji bona kirîna azadîya xwe ve bête biderkevtin, divê ew xwe bide bikirîn, heger ku ew bi xwedanê tu tiştêkî ve di mala xwe de nayête biderkevtin, ji yê ku ew pê azadîya xwe bide bikirîn, dê ew ji bal Mala Xwedanê Bajarê xwe ve bi zadîyê ve bête bikirîna; heger ku tu tişt di Mala Xwedan de neyête bidîtin, ji

¹² Zins: Intrest, Kar, Qazanc

¹³ Baugarten: Garden: Bax, Zevî, Çem, Werz, Rez, Mixtî..

yê ku ew xwe ji bona Azadyê ve pê bide bikin, divê li ser Kaxê¹⁴ de azadîkirina wîna bide bikin. Zevîyê wî, Baxê wî, Xaniyê wî divê ji bona azadîkirina wîna ve neyête bidan.

Benda 33

Heger ku Serdarekî yanî Serokekî date bikarkirin yanî pêhate birûniştin, ku Serbazek ji pêrabûna çekdarîyê Padîşah ve bête bidûrxistin û kirêdarekî din ji dêlva wîna ve ji bon pêrabûna çekdarîya Padîşah ve date binardin, weha dê ev Serdarê hanê yanî ev Serokê hanê bête bikuştin.

Benda 34

Heger ku Serdarekî yanî Serokekî malê livandîyê Serbazekî date bibirin, date bitalankirin, yanî ew ji bona Serbazekî ve jiber kirya wî ve pê date bidan, ji bona şerbazekî ve di rêya gilîyekî de ji yekekî xurt ve date bidan yanî di rêya talankirina Serbazekî de ji diyariya Padîşah ve date bikin, ji yê kû Padîsha ew pê dabû bixelatkirin, weha dê ev Serdarê hanê yanî ev Serokê hanê bête bikuştin.

Benda 35

Heger ku Merovekê Azad ji destên Serbazekî ve dewarên reş yanî pez date bikin, ji yên ku Padîşah ji bona Serbsaz ve dabûn bidan, wê dê ew perên xwe bide biwindakirin.

Benda 36

Zevî, Bax û Xaniyê Serbazekî yanî Nêçîrvanekî Tora Masîyan yanî Karmendekî din bi peran ve nikare bête bifirotin.

Benda 37

Heger ku Merovekî Azad Zevîkî, Baxekî yanî Xaniyekî Serbazekî, Nêçîrvanekî Tora Masîyan yanî Karmendekî din date bikin, weha divê Qafikê Peymana wîna bête bişikenandin, bi serdejî ve ew perên xwe dide biwindakirin; Zevî, Bax yanî Xani careke din ji bona Xwedîyê xwe ve tete bivegerandin.

Benda 38

Serbazek, Nêçîrvanekî Tora Masîyan yanî her Karmendekî din nikare ji Zevî, Bax yanî ji Xani ve, ji yê ku jêre hatiye bidan, ji bona Pîreke xwe ve yanî Keça xwe ve bide bidan, wehaji ew nikare ji wan ve bi biramberî deydariyekê ve bête bidakevtin.

Benda 39

Ji Zevî, Bax yanî Xani ve, ji yê ku wî di rêya kirîne de bi destên xwe ve dayîte bixistin, ew dikare ji bona Pîreka xwe ve yanî ji bona Keça xwe ve hinekî bide bidan, wehaji ew dikare hinekî jê bi beramberî deynên xwe ve bête bidakevtin.

Benda 40

Ew dikare Zevî, Bax, û Xani ji bona Baziganekî ve yanî ji bona her yekekî dinî Mîriyê Giştî ve bide bifiroştin, divê li ser Kirîdar ve ku ew bi erkên xweyî Derebegîyê ve bi beramberî Zevî, Bax û Xani ve pê bête birabûn.

Benda 41

Heger ku Merovekî Azad Zevîyekî, Baxekî yanî Xaniyekî ji malê Serbazekî, Nêçîrvanekî Tora Masîyan ve yanî ji her Karmendekî din ve date biveguhertin, wehaji wî buhayî wî dabû

¹⁴ Palast: Palace. Court: Kax. Qesir.

bidan, weha ji bona Serbaz, Nêçîrvanê Tora Masîyan ve yanjî ji bona Karmend ve Zeveyê wî, Baxê wî yanjî Xanîyê wî tête bivezîvirandin; wehajî divê buhayê jêre pêşkeşîkirî bête bihiştin, ji yê ku ew jêre hatibû bidan.

Benda 42

Heger ku Merovekî Azad Zevîyek ji bona çandinyê ve date bikirêkirin û wî ji Zevî ve dexilûdan¹⁵ nedate bilanîn, weha Merov jêre dide bicihkirin, ku wî Zevî nedayîte biajotin, weha divê li ser wî de ew ji bona Xwedîyê Zevî ve dexilûdan li gora Zevîyê Merovê Azadî tenîştê de bide bidan.

Benda 43

Heger ku ew zevî nede biçandin û wî ew bi beyar ve date bihiştin, weha divê ew ji bona Xwedîyê Zevî ve dexilûdan li gora Xwedîyê zevîyê tenîştê wî de pê bide bidan; lêbelê heger ku zevîyê neçandî jiber xwe ve hate bişînbûn, weha divê ew berê wî bide bipaleyekirin, bide bidêran û wî ji bona Xwedîyê Zevî ve bide bidan,

Benda 44

Heger ku Merovekî Azad Zevîyekî Beyar ji bona çandinyê ve ji bona sê salan ve date bikirêkirin; lêbelê ew hate bitembelîkirin û Zevî nedate biçandin û di sala çaran de Zevî jiber xwe ve hate bişînbûn, weha divê li ser wî de ew berê Zevî bide bipaleyîkirin û bide bidêran û wî ji bona Xwedîyê Zevî ve bide bidan; hêjî bêtir divê ew ji bona Xwedîyê Zevî ve deh Kur¹⁶ ji dexilûdan ve ji bona her heştdeh Ako bide bidan.

Benda 45

Heger ku Merovekî Azad Zevîyê Xwe ji bona Cotkaryekî ve bi beremberî pişkekê ve dabû bidan û wî pişka Zevîyê xwe date biwergirtin, di pişt re (Xwedan) Adad Zevî date bibinavkirin yanjî Lehîyekê Zevî date biwêrankirin, weha ji bona Cotkar ve Zîyan tête bivegirandin.

Benda 46

Lêbelê, heger ku wî (hêjî) pişka Zevîyê xwe nedabe biwergirtin, lêbelê heger ku wî ew bi pişkirina nivê ve yanjî bi sêsîyekê ve dabû bikirêkirin, weha divê li ser Cotkar û Xwedîyê Zevî de têtin biderkevtin, ku ew li gora berê çandinyê de bidin biparvekirin.

Benda 47

Heger ku Cotkar tu ber ji berê çandîya xweyî par ve nedate biwergirtin û ew ji çandînya zevî ve hate bibêzarkirin, weha Xwedîyê zevî tu kuspan nade bidurustkirin, ku Cotkar hêjîbêtir zevîyî wî bide bihilanîn û bidanîn, û di dema çinîne de ew li gora lihevhatîna di peymanê de para xwe ji dexilûdan ve bide bihilanîn.

Benda 48

Herger ku li ser Merovekî Azad de girawkirin bête bidîtin û Xwedan Adad zevîyê wî date bibinavkirin yanjî lehîkê çandînya wî li ber xwe de date bibirin, yanjî ji kêmanîya avê ve zevî tu berê dexilûdan nedate biavêtin, weha ew di vê sala hanê de tu dexilûdanî ji bona Deyndarê xwe ve nade bidan, ew Peymana Qafikê xwe dide binuhkirin û wehajî ew tu karê ji bona wê sala hanê ve nade bidan.

¹⁵ Getreide: Grain: Dexilûdan.

¹⁶ Kur = Huqe û ew ji bona 300 Qu tête biparvekirin. Eyko = 1/8 ji Fedan ve tête biderkevtin. (Li ser her 64 800 Mitrê Gargoşî divê ew 3000 (L) dexûda bide bidan. Cuma

Benda 49

Heger ku Merovekî Azad perê ji Bazirganekî ve date bi deynkirin û wî li nik Bazirgan de zevîkî şûvkişî ji bona çandinya dexilûdan yanjî kuncîyan ve date bigirawkirin û heger ku wî jêre date bigotin: „Ji xwe re zevî bide biçandin û biçînîn û berê jêhatî ji dexilûdan û kuncîyan ve bide bikomkirin û bibirin“. Heger ku Çotkarê li ser Zevî de dexilûdan yanjî kuncî date bihilanîn, weha Xwedîyê Zevî di dema çininê de dexilûdan yanjî kuncîyan ji xwe re dide bihilanîn, ji yên ku ew li ser Zevî de hatibûn bişînhatin, û ew ji bona Bazirgan ve wî dexilûdanî û wan kuncîyan ji dêlva perên wî û kara wî ve dide bidan, ji yên ku wî ji Bazirgan ve dabûn bideynkirin û pêrejî wehajî ew xwerçiyên li ser çandinîyê de dide bidan.

Benda 50

Heger ku wî zevîyekî çandî bi dexilûdan ve yanjî zevîyeî çandî bi kuncîyan ve date bigirawkirin, weha Xwedîyê Zevî dexilûdan yanjî kuncîyan dide bibirin, ji yên ku ew ji Zevî ve hatibûn biberkirin, û divê li ser Xwedîyê Zevî de ew perên Bazirgan ligel kara wîna de bide bidan.

Benda 51

Heger ku ew bi xwedanê vegerandina peran ve neyête biderkevtin, weha divê ew ji bona Bazirgan ve dexilûdan yanjî kuncîyan li gora hêjabûna wan de di bazarê de yanjî li gora danîna hêjabûna wan de ji bal Padîsah ve ji dêlva perên wîyî qerzkişî ve ligel kara wan de bide bidan.

Benda 52

Heger ku Cotkarê bi kirêkişî ve li ser Zevî de tu dexilûdanî yanjî kuncîyan de ne de bihilanîn, weha ew nikare peymanî xweyî lihevkişî de bide biveguhertin.

Benda 53

Heger ku Merovekî Azad derbarê xurtkirina derbendê xwe ve pir qelepbûn date bixuyanîkirin û derbendê xwe nedate bixurtkirin û di derbendê wî de vebûnek hate biderkevtin, ku jê lehîyekê avê hate biderkevtin, weha ew divê ji bona wî kesî ve dexilûdanê wêrankişî bide bidan, ji yê ku ew di rêya vebûna derbendê wîna ve hatibû birûdan.

Benda 54

Heger ku ew nikaribe dexilûdan bide bidan, weha divê merov wî û malên wî biramber bi peran ve bide bifiroştin û li ser Cotkaran de, ji yên ku dexilûdanên wan hatibûn biwêrankirin, wan peran di nava xwe de bidin biveparvekirin.

Benda 55

Heger ku Merovekî Azad cuhokên xwe ji bona avdanê ve bide bivekirin û di pist re piştî xwe bide bivekirin û weha ew Zevîyê teniştî xwe bide bibinavkirin, weha divê ku ew dexilûdanên wêrankişî ji bal binavikirinê ve ji bona Xwedîyên wan ve li gora hatina perçê teniştî xwe ve bide bivezîvirandin.

Benda 56

Heger ku Merovekî Azad av date bivekirin û weha şîniyên zevîyî teniştî wî li ber avê de hatin bibirin, weha divê ew ji bona her 64 800 mitrê çargoşî ve 3000 L dexilûdan bide bidan (ku ew jê re deh Korê Dexilûdan ji bona her hêjdeh Êko ve bide bidan).

Benda 57

Heger ku Şivanekî bi bêlihevhatina Xwedîyê Zevîkî ve pezên xwe li ser şîmaya Zevîyî wîna de datin biçêrandin û bi bêdestûra xwedeyî Zevî ve wî pezên xwe bi çêrandinê ve datin bihiştin, weha gava ku Xwedîyê Zevî Zevîyê xwe bide bipaleyîkirin, divê li ser Şivên de, ji yê ku wî ew dabû biçêradin, bi bêdestûra Xwedîyê Zevî ve ji bona Xwedîyê Zevî ve Bîst Koran ji dexilûdan ve ji bona Hêjdeh Akoyan bide bidan (ji bona 64 800 Mêtrê Çargoşî ve 3000 Lîter dexilûdan bide bidan).

Benda 58

Heger Şivanekî di piştî ku pez ji mêrga çêrandina giştî ve hatibûn bikişandin û di piştî ku hemû pez ji bona nava dergehê Bajêr ve hatibûn bikevtin û dergah li wan de hatibûn bidadan, ku wî pez ji bona nava Zevî ve date biajotin û Zevî ji bal pez ve hişt bête biçêrandin, weha Şivan Zevîyê, ji yê ku wî ew dabû biçêrandin, divabû ku ew pê bide biguhpêdan, divê li ser wî de di dema çinîna de ji bona Xwedî Zevî ve Şêst Koran ji dexilûdan ve li ser her Hêjdeh Akoyan de bide bidan (li ser 64 800 Mêtrê Çargoşî 18 000 L dexilûdan ji bona Xwedîyê Zevî ve bide bidan).

Benda 59

Heger ku Merovekî Azad darek ji Baxê Merovekî Azadî din ve bi bêdestûra Xwedîyê Bax ve date bijêkirin, weha divê ew Niv Mine ji zîv ve bide bidan.

Benda 60

Heger ku Merovekî Azad Zevîk ji bona çandîkirinê ve date bidan, Baxvan Bax date biçandin, weha ew Bax bi dirêjbûna çar salan ve dide bixwedîkirin, di sala pêncan de Xwedîyê Bax û Baxvan bi mîna hev ve Bax li hevdû de didin biparvekirin; Xwedîyê Bax para xwe dide bihelbijarin û ew wî di pêşî de ji xwe re dide bibirin.

Benda 61

Heger ku Baxvan bi çandinya hemû Zevî ve nehate bidawîkirin û perçek jê wî bi beyar ve date bihiştin, weha merov beyarê bi ser behra wî ve dide biberdan.

Benda 62

Heger ku ew Baxê pê hatîye bidan, ew wî bi nala Bax ve bide bihilanîn û bidanin, lêbelê ew wî dide biçandin, weha divê li ser Baxvan de ji bona Xwedîyê Zevî ve berê jêhatina Zevî ji bona wan salan ve, ji yên ku ew di wan de bi beyar ve hatibûn bihiştin, li gora jêhatina perçê teniştê xwe de bide bidan; pêrejî divê li ser wî de ew bi wan karên pêwîst ve di Zevî de pê bête birabûn û divê ew Zevî ji bona Xwedîyê wîna ve bide bivegerandin.

Benda 63

Heger ku Bax bi beyar ve bête biderkevtin, weha divê ku ew bi karê pêwîst ve di zevî de pê bête birabûn û ew wî ji bona Xwedîyê Zevî ve bide bivegerandin; bi serdejî ve divê ew li ser her 64 800 Mitrê Çargoşî de 3000 L ji dexilûdan ve ji bona salekê ve bide bidan.

Benda 64

Heger ku Merovekî Azad Baxê xwe ji Baxvanekî ve ji bona hilanîn û danîna wîna ve date bidan, weha divê li ser Baxvan de ji bona Xwedîyê Bax ve Du ji Sêsyar ve ji jêhatina Bax ve bide bidan, bi dirêjbûna ku ew Bax di nava destên xwe de dide bihiştin, beşê Sêyem ji jêhatina Bax ve ew ji xwe re dide bibirin.

Benda 65

Heger ku Baxvan bi Bax ve guhpê pê nede bidan û pêre jêhatina Bax hate bikêmkirin, weha divê Baxvan ji bona Xwedîyê Bax ve bi nala jêhatina Baxê teniştina xwe ve bide bidan... „Valabûneke mezin bi xerakirî ve têtê biderkevtin, ji ya ku ew ji Heft Sitûnanve di cihê wê de têtê biderkevtin“.

Benda 66

Heger ku Merovekî Azad pere ji Bazirganekî ve date biqerzkirin û wî ji bona Bazirgan ve Baxekî ji darên Xurman ve date bidan û wî jêre date bigotin: „ji xwe re Xurman ji Baxê min ve ji dêlva perên ve bide bihilanîn“, Belam Bazirgan bi vê ve pê nehate birûniştin, weha divê Xwedîyê Bax berên Xumên hatî ji Bax ve bide biwergirtin û divê li ser wî de ew ji bona Bazirgan ve peran ligel kara wan de li gora peymanê girêdayî li ser Qafik de bide bidan. Lêbelê bêtirbûna Xurmên, ji yên ku ew di Bax de hatibûn biberkirin, Xwedîyê Bax wan ji xwe re dide bihilanîn.

Benda 67

Heger ku Merovekî Azad ji xwe re Xanîyek date biavakirin û Teniştvanê wî....
(Bijar li ser Sitûnê de bi xerakirî ve têtê biderkevtin).

Benda 68

(Bi xerakirî ve têtê biderkevtin).

Benda 69

(Bi xerakirî ve têtê biderkevtin).

Benda 70

(Bi xerakirî ve têtê biderkevtin û jê bes û bi tenha ve ev hatîye bimayîn...- dîve ew bide bidan...).

Benda 71

Heger ku ew Dexilûdan, Zîv yanjî malekî din ji bona Xanîkî ve bi mebesta kirîna wîna ve dabe bidan, ji yê ku ew ji bona erdekî teniştina xwe ve bi girwakirî ve têtê biderkevtin, weha dê ew hemû tiştên dayî bide biwundakirin û divê li ser wî de ku ew wî Xanîyê ji bona Xwedîyê wîna ve bide bivegerandin; lêbelê heger ku li ser wî Xanîyê hanê de tu girawkirin neyête bihilgirtin, weha ew dikare wî bide bikirîn; û ew ji bona vî Xanîyê hanê ve dikare dexilûdan, zîv yanjî malekî din bide bidan.

Benda (72 – 77)

(Ew bi xerakirî ve ji bil hin gotinên girêdayî ve bi avanîya Xanîyan ve têtin biderkevtin).

Benda 78

Ev Benda hanê di zevîyê Sêyem de ji sitûnê ve têtê bikevtin û ew hatîye biziyanîkirin û ew wetov dikare bête bixwendin: (heger ku Merovekî Azad xanîyek ji bona Merovekî Azadî (din) ve date bikirêhkirin... Merovê Kirêhvan kirêh bi carekê ve ji boba sale(kê) ve ji bona Xwedîyê Xanî ve date bidan û (êtir) Xwedîyê Xanî ferman bi derkirina Kirêhdar ve ji Xênî ve bi berî bi dawîhatin demê ve date bidan, weha divê li ser Xwedîyê Xênî wan peran ji bona Kirêhdar ve bi nala sizayê ve bide bivegerandin; jiber ku wî Kirêhdar berî bi dawîhatîna kirya xanî ve dayîte biderxistin.

Bendên (79 – 87) bi xerabkirî ve êtin biderkevtin.

Benda 88

Heger ku Bazirganekî Dexîdan bi karê ve date biqerzdarikirin, weha ew li ser her şêst Ko ji Dexilûdan ve ji her Kor¹⁷ ve bi kar ve dide biwergirtin; lêbelê heger ku wî pere bi kar ve datin bidan, weha ew li ser her Sekel Zîv de Yek li ser Şeşan û 6 Gran de bi nala kar ve dide biwergirtin.

Benda 89

Heger ku li ser Merovekî Azad de qerzek bête biderkevtin û perê di nava destên wî de ji bona vegerandinê ve nayêtin biderkevtin, lêbelê ew bi xwedanê Dextilûdan ve tete biderkevtin (weha divê li ser Bazirgan de) Dexilûdan ji dêlva perê xwe ve (ligel karê ve) li gora danîna endaziya buhabûna Padîşah de bide biwergirtin.

Benda 90

Heger ku Bazirganekî bi nala karê ve bi bêtir ve ji nala ser her 300 L (Dexilûdan 60 L (yanjî li ser her 1 Sekel bêtir de ji nala Yek ve li ser şeşan û 6 G(ran) zîv de (...)) date (bi)wergirtin (?), weha ew h (mûyê hanê), çiyê ku wî ew dabû bidan, dide bi(windakirin).

Benda 91

Heger ku Bazirganekî Dexilûdan yanjî Zîv bi kar ve dabûn bidan û bi nala karê ve (ji bona) dexilûdan û Zîv ve dane biwergirtin. (...) ne (... ku: ne bihev re ji bona ser jimarê¹⁸ ve bêtin biservekirin (?)) (Di pişt re valabûnek tete biderkevtin.)

Benda 92

(Bi xerabkirî ve tete biderkevtin).

Benda 93

(Heger ku Bazirganekî) (?) ... yanjî De (xilûdan) û (yanjî) (?) ... weha bi pîrbûn ve dabû biwergirtin, nede bikêmkirin û ew qafikekî¹⁹ nuh nede binivîsandin yanjî karê bi ser sermiyan ve dide biservekirin, weha divê ev Bazirganê hanê hemû dexiludan, ji yê ku wî ew dabû biwergirtin, bi ducarî ve bide bivegerandin.

Benda 94

Heger ku Bazirganekî Dexilûdan yanjî Pere bi nala qerzekî kar ve date bidan û di gava danê de bi nala qerzkirina kara zîv ve li gora (giranbûna) sivik de yanjî Dexilûdan li gora pêvana biçûk de date bipîvandin, lêbelê di dema wergirtinê de bi dij ve zîv li gora (giranbûna) giran ve, Daxilûdan li gora pîvama mezin ve date biwergirtin, weha (ev Bazirganê hanê) bi hemûyî ve, (çiyê ku wî dabû biqerzkirin), pê tete bisizadankirin.

Benda 95

Her ku (Bazirganekî.) (...) bi nala qerzekî karê ve Cenawerek yanjî pere dane bidan û (...) û (...) date bidan, weha ew bi hemûyî ve, çiyê ku wî dabû biqerzkirin, pê tete bisizadankirin.

Benda 96

Heger ku Merovekî Dexilûdan yanjî pere ji Bazirganekî ve date biqerzkirin û ew ne bi xwediyê Dexilûdan yanjî Pera ve ji bona vegerandinê ve tete biderkevtin, (lêbelê ew bi

¹⁷ Her Korek bi nala 300 Qo ve tete biderkevtin.

¹⁸ Rechnung: Account: Jimar, Jimêr

¹⁹ Tafel: Table: Qafik. Kêl.

xwedanê) malên din ve tête biderkevtin, weha ew hemûyî, çiyê ku ew xwe di nava destên wî de didin bidîtin, di beramberî Govan de; ji yê ku ew (bi rastî ve) dikare bide bianîn (?), ji bona Bazirgan ve dê bide bidan; weha divê li ser Bazirgan de ku ew tu dujwarîyan nede bidurustkirin û ew divê (vê) bide biwergirtin. (weha bi dû vê vevalabûnek tête biderkevtin).

Benda 97

(...,) (Weha divê ew bête bikuştin).

Benda 98

Heger ku Merovekî ji bona Merovekî (din) ve pere ji bona hevbeşîyê ve date bidan, weha divên ku ew karê û ziyânê bi mîna hev ve li hevdû de bi beramberî Xwedan (?) ve, ji ya ku tête biderkevtin, bidin biveparvekirin.

Benda 99

Heger ku Bazirganekî ji bona Firoştvanekî Rêwî ve pere bi karê ve ji bona kirîn û (firotinê) ve date bidan wî ew ji bona ser rê ve date binardin, weha (...);

Benda 100

Heger ku wî li wê derê de, li çî cihê ku ew dihate biçûyîn, (kar) didate bicihkirin, weha divê ku ew bêtirbûnê li ser hemû peran de, ji yên ku wî dabûn biwergirtin, bide bitomarkirin, di pişt re merov rojên xwe dide bijimartin, û ew divê dilê Bazirganê xwe bide bixweşkirin.

Benda 101

Heger ku ew li wêderê de, çî cihê ku ew ji bona wêna ve dihate biçûyîn, tu kar nedidate bidestxistin, weha divê li ser Firoştdarê rêwî de perên, ku wî dabûn biqerzkirin, bi du carî ve ji bona Bazirgan ve bide bidan.

Benda 102

Heger ku Bazirganekî ji bona Firoştdarekî rêwî ve pere bi nala kirînûfiroina hevbeşî ve date bidan û li wêderê de, çî cihê ku ew ji bona wêna ve dihate biçûyîn, zîyan pê dihate bikevtin, weha divê ew ji bona Bazirgan ve bes û bi تنها ve sermiyanê ji peran ve bide bivezîvirandin.

Benda 103

Heger ku Firoştdarekî Rêwê li ser rê de hate bitazîkirin, weha divê ew bi Xwedan ve bide bisûnxwarin û ew êtir bi gerdenezad ve tête biderkevtin.

Benda 104

Heger ku Bazirganekî ji bona Firoştdarekî Rêwî ve dexilûdan, hirî, zeyt yanî malekî din bi qerzkirinê ve ji bona firoştinê ve date bidan, weha divê li se Firoştdarê Rêwî de perên wergirtî bide bitomarkirin û ew wan ji bona Bazirgan ve bide bidan û divê Firoştdarê Rêwî qafikekî morkirî bi perên dayî ve ji bona Bazirgan ve bide biwergirtin.

Benda 105

Heger ku Firoştdarê Rêwî bi sersar ve bête biderkevtin û wî qafikekî morkirî li ser wan perên dayî de ji bona Bazirgan ve ne dabe biwergirtin, weha dê perên, ji yên ku ew bi tu qafikên morkirî ve neyêtin biderkevtin, ne li ser jimêrê²⁰ de bêtin bidanîn.

²⁰ Rechnung: Account: Jimêr, Jimar; Jimartin.

Benda 106

Heger ku Firoştdarekî Rêwî ji Bazirganekî ve pere dane biqerzkerin û vî ji bona Baziganê xwe ve ew date binayînîkirin, weha divê li ser Bazirgan de ku ew li ser Firoştdarê rêwî de li ber Xwedan û Govanan de bi wergirtina peran ve bide bicihkirin, û divê li ser Firoştdarê Rêwî de ji bona Bazirgan ve hemû perên qerzkerî bi sê cari ve bide bidan.

Benda 107

Heger ku Bazirganekî pere ji bona Firoştvanekî Rêwî ve date bisipartin û Firoştvan hemûyê, çiyê ku vî Bazirganê hanê ji bona wîna ve dabû bidan, ji bona Bazirgan ve dabû bivezîvirandin û Bazirgan ev date binayînîkirin, weha divê li ser Firoştvanê rêwî de li ser Bazirgan de li beramber Xwedan û Govan de vegerandina sipartinê bide bicihkirin, weha divê li ser Bazirgan de ji bona Firoştvanê Rêwî de bi şeş carî ve ji hemû perên sipartî ve bide bidan; jiber ku wî wergorina perên sipartî ji Firoştvanê Rêwî ve dabû binayînîkirin.

Benda 108

Heger ku Xwedîya Meyxaneyekê bi nala buhayê Avceh²¹ ve tu dexilûdanekî nade biwergirtin, bi dijî vê ve li gora (giranbûna) (Kevirê Mezin ve) pere dana biwergirtin, wetov ku buhayê bazirganîyê ji bona Avceh ve bi biramberî buhayê dexilûdan ve dayîte bibilindkirin, weha ku heger merov vê li se vê Xwedîya Meyxana hanê ve bide bicihkirin, weha divê merov vê Firoştdara Meyxanê ji bona nava avê ve bide biavêtin.

Benda 109

Heger ku Xwedîya Meyxaneyekê, ji ya ku di xanîyê wê de Sextekaran xwe bi serhevdû ve dane bigirêdan, van Sextekaran nede bigirtin û wan ji bona Kaxê²² ve nede biberdestkirin, weha divê ev Xwedîya Meyxanê bête bikuştin.

Benda 110

Heger ku Dêhlikek²³ Perestgehê yajî Dêhlikek, ji ya ku ew di dêrê de nayête birûniştin, xanîyekî Xwedîya Meyxanê date bivekirin yanjî (wehajî) bi mebesta vexwarina Avcehekê ji bona nava xanîyê Xwedîya Meyxaneyekê ve hate biderbasbûn, weha divê ev Jina hanê bête bişewitandin.

Benda 111

Heger ku Xwedîya Meyxaneyekê Şerbikekî Avcehê bi qerze ve date bidan, weha divê ew ji bona wî ve di dema çinîne de bi beramberî 5 L dexilûdan ve bide biwergirtin.

Benda 112

Heger ku Merovekî Azad xwe li ser rêwîbûna rêya bazirganyê de date bidîtin û wî zîv, zêr, kevirên giranbuha, yanjî malên livandî dinîyî xwe ji bona Merovekî dinî Azad date bisipartin, ku ew di rêya wî de de bêtin biveguhestin, lebelê vî Merovê Azad hemû, ciyî ku divabû ew ji bona wêderê ve bihata biveguhestin, ne ji bona cihê xwe ve hate bibirin, lêbelê wî ew ji bona rexeke ve ji xwe re dane bihilanîn, weha li ser Xwedîyê Malên veguhestî de li ser vî Merovê hanê de bi tawanbarîyê ve ji bona wan hemû tiştan ve bide bicihkirin, ji yên ku divabû ew wan bide biveguhestin, lêbelê wî ew nedane bigihandin, weha divê li ser wî Merovê Azad de, ji yê ku wî divabû ew malên hanê bidana biveguhestin, lêbelê wî ew nedane biveguhestin, ji bona Xwedîyê malên veguhestî ve pêncarî bi beramberî ve ji yê wergirtî ve bide bidan.

²¹ Bier: Beer: Avceh

²² Palast: Palace, Court: Kax, Qesir.

²³ Hure: whore: Dêhlik Felîte,

Benda 113

Heger ku Merovekî Azad beramberî Merovekî dinî Azad bi xwedanê (deyneke) ve ji dexilûdan yanjî zîv ve hate biderkevtin û ku wî bi bê destûra Xwedîyê dexilûdan ve dexilûdan ji enbarê ve yanjî ji ser erdê binderê ve ji xwe re date bihilanîn, weha divê li ser wi de ew hemû dixilûdan bide bivegerandin, ji yê ku wî dabû bibirin, wehajî ew hemû tiştên dînî bi qerzkirî ve dide biwindakirin.

Benda 114

Heger ku Merovekî Azad bi tu deyndarîyê ve bi beramberî Merovekî Azad ve bi dexilûdan û peran ve nayête biderkevtin, lêbelê wî destên xwe ji bona ser yekekî ve ji Girawvanên wîna va dayîte bidan, weha divê ew ji bona her yekekî Girawkirî ve 1/3 ji Mina Zîv ve jêre bide bidanin.

Benda 115

Heger ku Merovekî Azad bi biramber Merovekî ve deyndarîyek ji dexilûdan û peran ve bête biderkevtin û wî destên xwe ji bona Girawvanên wî ve date bidan, lêbelê Girawvan di mala dest li ser de bi mirineke serûştî ve hate bimirin, weha ev kêşa hanê ne bi hoyê gilîbûnê ve têtê biderkevtin.

Benda 116

Heger ku Girawvanek di mala dest li ser de di rêya lêdanê de yanji di pîsbûna reftarîkirinê de hate bimirin, weha divê Xwedîyê Girawvan vê li ser Bazirganê xwe de bide bicihkirin, û heger ku ew bi kurê Merovekî Azad ve dihate biderevtin, weha divê Merov kurê wî bide bikuştin, lêbelê heger ku ew bi Bendê Merovekî Azad ve bête biderkevtin, weha divê ew 1/3 ji Mina Zîv pê bide bidan; wehajî ew hemûyî, ji yê ku wî ew bi nala deyn ve dabû bidan, dide biwindakirin.

Benda 117

Heger ku divabûna deyneke li ser Merovekî Azad de hate bidîtin û wî jina xwe, kurê xwe yanjî keça xwe ji ber vê ve date bifiroştin yanjî wî ew ji bona pêwendîyeke karkirinê ve date bidan, weha divê li ser wan de ku ew bi dirêjbûna sê salan ve di nava mala Kirîdarê xwe de yanjî Qerzdarê xwe de bidin bikarkirin, ji yê ku wî ew ji bona pêwendîya karkirinê ve dane biwergirtin, di sala çeremîn de divê ji bona wan ve azadîya wan bête bivegerandin.

Benda 118

Heger ku Bendekî yanjî Bendekê ji bonna pêwendîya karkirinê ve hate bidan, kirîda ew ji bona demekê ve (ji bona yekekî din ve date bidan), ji bona zîv ve date bifiroştin, weha ev ne bi mafe²⁴ ve têtê biderkevtin.

Benda 119

Heger ku Merovekî Azad divabû Benda xwe bi peran ve bide bifiroştin, ji ya ku wê jêre zarok dabûn bizayîn, weha Xwedîyê Bendê dikare perên, ji yê ku Bazirgan jêre dabûn bidan, bide bidan û ew Benda xwe bide biazadkirin.

Benda 120

Heger Merovekî Azad dexilûdanê xwe ji bona enbarkirinê ve di mala Merovekî Azadî din de date bienbarkirin û ew di enbarê de zîyan pê hate bikevtin, yanjî xwedîyê malê enbarê dide bivekirin û ew ji xwe re dexilûdan dide bibirin, yanjî ku ew bi carekê ve tevaya dexilûdan dide binayînkirin, ji ya ku wî ew di mala xwe dabû bihilanîn, weha divê li ser Xwedîyê

²⁴ Vindikation: Viducation: Ne bi mafe ve,

dexilûdan de li ber Xwedê de bi rastîya dexilûdanê xwe ve bide bisûndxwarin, divê li ser Xwedî malê de, ji yê ku wî dexilûdan ji xwe re dabûn bibirin, bi ducarî ve dexilûdan ji bona xwediyê wê ve bide bivezivirandin.

Benda 121

Heger ku merovekî Azad di mala Merovekî Azadî din de dexilûdan date bihilanîn, weha divê ew li ser her 300 Litir dexilûdan de 5 Litir dexilûdan di her salekê de bi kirya hilanînê ve bide bidan.

Benda122

Heger ku Merovek Azad zîv, zêr yanjî tişteki din bi mebesta paraztinê ve date bidan, divê ew Govanan²⁵ li ser dayînê de bide bidayîn û ew divê li ser de peymanan bide bigirêdan û di pist re divê ew wan bide bisipartin.

Benda 123

Heger ku wî bi bê Govan û bi bê peymangirêdan ve ji bona paraztinê ve date bidan û wan wergirtina wan tiştan li cihê nîsankirina wan de datin binayînîkirin, weha kêşa vi gilîyê hanê nayête biwergirtin.

Benda 124

Heger ku Merovekî Azad zîv, zêr yanjî tişteki din li ber çavên Bînvanan de ji bona paraztinê ve date bidan û wî ew date binayînîkirin û di pişt re ew li ser vî Merovê Azad de hate bicihkirin, weha divê ew ducarî li ser yê nayînîkirî de bide bidan.

Benda 125

Heger ku Merovekî Azad hinek ji malê xwe ve bi mebesta paraztinê ve date bidan û di cihê dana mal de malê wî ligel malê Xwedîyê malê de di encamê dizyekê yanjî talankirinekê de hate biwindakirin, weha divê li ser Xwedîyê malêyî tembel de²⁶, ji yê ku ew bi hoyê windabûna malê pê siparti ve tete biderkevtin, tevaya malê sipartîyî windakirî ji bona Xwedîyî wî ve bide bivezivirandin û weha divê li ser Xwedîyê malê de ew li malê windakirî de bête bigrandin û ew wî ji dizê xwe ve bide bisitendin.

Benda 126

Heger ku Merovekî Azad tu tişt ji malê xwe ve nedabe biwindakirin; lebelê ew dide bigotin, ku male wî hatîye biwindakirin û ew dixwaze bi hoyê zîyana derewbûna malê xweyî newindakirî ve bi zîyana xwe ve li ber Xwedan ve bide bigilîkirin. Weha divê ew li ser tevaya zîyana derewbûna xwe de ducarî bide bidan.

Benda 127

Heger ku Merovekî Azad bi tilîya xwe ve bi navdûxistinekê ve ber bi çavên Jîneke Perestgehê ve yanjî jîna Merovekî Azad ve date bikin; lêbele tu tişt li ser wan de nayête bicihkirin. Weha divê ew Merovê hanê ji bona ber Dadweriye ve bête bianîn û cinkên wî bêtin bijêkirin.

Benda 128

Heger ku Merovekî Azad jinek date biwergirtin û wî tu peymanên girêdayî pê nedane bidurustkirin, weha ev jina hanê ne bi mêrkirî ve tete biderkevtin.

²⁵ Zeugen: Witness: Govan: Bînvân

²⁶ Nachlässig: Careless: Tembel, Piştisist, Tiral.

Benda 129

Heger ku jineke Merovekê Azad bi paldayî ve ligel Merovekî Azadî din de hate bigirtin, weha merov herduwan bi hev re dide bigirêdan û wan ji bona nava avê ve dide biavêtin, heger ku mêrê jînê jîna xwe bi jînê ve bide bihiştin. wehajî Padîşah dikara jîna bendê xwe bide bihiştin.

Benda 130

Heger ku Merovekî bi darêzorê ve di himbêza jîna Merovekî Azad de, ji ya ku wê ew hêji nedida binaskirin, ji yê ku ew ji bona nava mala bavê wê ve hatibû bimêvankirin, didate birazandin û merov ew di wêgavê de date bigirtin, weha divê ev merovê hanê bête bikuştin; ev jîna hanê dê bête birizgarîkirin.

Benda 131

Heger ku jina Merovekî Azad ji bal mêrê xwe ve hate bitawanbarkirin, lebelê ew di dema razanê de ligel merovekî din de nehate bigirtin, weha divê ew bi Xwedan ve bide bisûnxwarin û ew ji bona mala xwe ve bête bivegerandin.

Benda 132

Heger ku tilî ji bona jîna Merovekî Azad bi hoyê Merovekî din de hate bidirêjkirin, lêbelê ew di dema razana ligelhevdû de ligel merovê din de nehate bigirtin, weha ew divê ji bona xatirê çavê mêrê xwe ve xwe ji bona nava çem ve bide biavetin.

Benda 133

Heger ku Merovekî Azad hate bidîlvekirin, lêbelê di nava mala wî de hêjî xwarin tête bidîtin, weha jina wîna, tanî ku mêrê wê bi dîl ve tête biderkevtin, mal û malê wî dide biparaztin, tanî ku mêrê wê bi dîl ve tête biderkevtin; ew divê ji bona nava mala yekekî Azadî din ve neyête bikevtin.

Heger ku wê jina hanê xwe neda biparaztin û ew ji bona mala merovekî din ve hate bikevtin, weha divê merov vê li ser wê jîna hanê de bide bicihkirin û divê merov wê ji bona nava çem ve bide biavêtin.

Benda 134

Heger ku Merovekî Azad hate bidîlvekirin û di nava mala wî de tu xwarin nayête biditin, weha dikara jîna wîna ji bona nava maleke din ve bête bekevtin; ji bona vê jina hanê ve tu guneh nayête biderkevtin.

Benda 135

Heger ku Merovekî Azad hate bidîlvekirin û di nava mala wî de tiştêkî ji bona xwarinê ve nayête biditin, berî vegera wî jina wîna ji bona mala yekekî din ve hate bikevtin û zarok dane bizayîn, di piştî wê re mêrê wê hate bivezîvirandin û ew ji bona bajarê xwe ve hate bigihandin, weha divê ev jina hanê ji bona mêrê xweyî pêşî ve bête bivezîvirandin û zarok ji bona bavê xwe ve bêtin bivegerandin.

Benda 136

Heger ku Merovekî Azad bajarê xwe rûsarkir û wî date bibazdan, di piştî wî re jina wîna ji bona nava mala yekekî din ve hate bikevtin,, weha heger ku ev Merovê Azad hate bivezîvirandin û wî date bixwestin, ku ew jina xwe bide bivezîvirandin, weha divê li ser vê jina mêrê revyayî de neyête bivezîvirandin; jiber ku wî bajarê xwe dabû birûreşkirin û wî dabû bibazdan.

Benda 137

Heger ku Merovekî Azad date bixwestin, ku ew navmalîya xwe bide biberdan, ji ya ku wê jêre zarok dabûn bianîn, yanî ku ew jinekê bide biberdan, ji ya ku wê jêre zarok dabûn bianin, weha divê merov ji bona vê jîna hanê ve qelenê wê bide bivezîvirandin, wehajî divê Merov ji bona wêna ve perçeyekî ji zevî, bax û hebûna livandî ve bide bidan û ew wisa pê zarokên xwe bide bixwedîkirin, di piştî ku wê zarokên xwe dane bimezinkirin, merov jê re ji hemûyî ve dide bidan, çiyê ku ew ji bona zarokên wêna ve tête bidan, beşekî bi mîna ku ew ji bona kur ve ji paşmayîn ve tête bidan; Êtir ew dikare mêrekî li gora dilê xwe de ji xwe re bide bihilgirtin.

Benda 138

Heger ku Merovekî Azad date bixwestin, ku ew xwe ji malîya xwe ve bide biberdan, ji ya ku wê jêre tu zarok nedane bianîn, weha divê ew ji bona wêna ve pera li gora bilindbûna qelenê wê de bide bidan, wehajî ew ji dêlva diyarîyan ve dide bidan, ji yên ku wê ew ji mala bavê xwe ve bi xwe re dabûn bianîn; di piştî re ew dikare xwe jê bide biberdan.

Benda 139

Heger ku qelen neyête bixuyanîkirin, weha divê ew ji bona wêna ve 1 Mine Zîv bi nala perê berdanê ve bide bidan.

Benda 140

Heger ku ew bi jêrdest ve bête biderkevtin, weha divê ew ji bona wêna ve 1/3 Mine Zîv bide bidan.

Benda 141

Heger ku jineke Merovekî Azad, ji ya ku ew di nava mala merovekê Azad de tête bijîyandin, date bixwestin, ku ew ji bona dervêyî malê ve bête biçûyîn û ku ew ji perên xwe ve maldarîyê bide bikomkirin, mala wê pê tête bibêxwedîkirin û mêrê wê tête bibêguhlêkirin, weha merov vê li ser de dide bicihkirin, û heger ku mêrê wê berdana wêna date bixwestin, weha ew xwe jê dide biberdan; û perên berdanê dê ew ji bona wêna ve nede bidan; heger ku mêrê wê berdan nedate bixwestin, weha mêrê wê dikare jineke din ji xwe re bide biwergirtin, ev jîna pêşi di nava mala mêrê xwe de bi nala Bendeyekê ve tête bijîyandin.

Benda 142

Heger ku jinek mêrê xwe dide bipîskirin û date bigotin „ku tu nema bêtir êtir li nik min de dide bixekirin“, weha divê pirsra wê di civata bajarê wê de lê bête binêrîn, û heger ku ew bi rusîpî ve û bi bê guneh ve bête biderkevtin, bi serevajî ve mêrê wê ji bona derveyî malê ve tête derkevtin û ew gelekî guhpêdanê pê nade bikirin, weja ji bona vê jîna hanê ve tu guneh nayête bidîtin, ew qelenê xwe ji xwe re dide biwergirtin û ew ji bona nava mala bave xwe ve tête biçûyîn.

Benda 143

Heger ku ew ne bi rûsipî ve bête biderkevtin, nemaze ku ew ji bona derveyî malê ve tête biçûyîn, mala xwe dide bixerakirin, namûsa mêrê xwe dide bişikenandin, weha divê merov vê jîna hanê ji bona nava avê ve bide biavêtin.

Benda 144

Heger ku Merovekî Azad ji xwe re jinek²⁷ date bianîn û vê jîna hanê ji bona mêrê xwe ve navmalîyek date bianîn û wê zarok datin bianîn, vî merove hanê date bixwestin, ku ew vê

²⁷ Li vir de ev jin bi jineke Perestgehê ve tête biderkevtin. Cuma

navmalîya hanê ji xwe re bide bianîn, weha merov destûrê ji bona vî merovê hanê ve nade bidan, jiber ku ew divê jineke din ji xwe re bide bianîn.

Benda 145

Heger ku Merovekî Azad jinek²⁸ ji xwe re date bainîn û ew nikare ji bona wîna ve tu lawan bide bizayîn, weha wî date bibiyarkirin, ku ew ji xwe re navmalîyekê bide bianîn, weha ev merovê hanê dikare ji xwe re navmalîyê bide biwergirtin û ew wê ji bona nava mala xwe ve bide bianîn; lêbelê ev navmalîya hanê merov wê bi nala jina duwem ve dide bidanîn û wê ne bi mîna jina peşi ve tete bidanin.

Benda 146

Heger ku Merovekî Azad jinek²⁹ date bianîn û wê ji bona mêrê xwe ve navmalîyek date bidan û wê lawik dane bidan, pêre ev navmalîya hanê ligel xatûna xwe de bi mîna hev ve tete bidanîn, jiber ku wê lawik dane bizayîn, weha xatûna wêna nikarre wê bi zîv ve bide bifiroştin, yanjî wê bide bibendkirin, yanjî wê bi nala Bendan ve bide bidanîn.

Benda 147

Heger ku ew tu lawikan nede bizayîn, weha Xatûna wêna bi zîv ve dikare wê bide bifiroştin.

Benda 148

Heger ku Merovekî Azad jinek date bimahrkirin û ew bi nexweşîyê vegirtî ve hate bikevtin, wî xwest, ku ew jineke din ji bona xwe ve bide biwergirtin, weha ew dikare wê ji xwe re bide bianîn; ji jina xwe ve, ji ya ku ew bi nexweşîya vegirtinê ve hatibû bikevtin, ew nikare xwe jê bide biberdan; di xanîyekî de, ji yê ku wî dabû biavakirin, ew tete tete bijîyandin, û tanî ku ew tete bijîyandin, ew divê wê bide bixwedikirin.

Benda 149

Heger ku ev jîna hanê di mala mêrê xwe de naxwaze bête bijîyandin, weha divê ew ji bona ve tevaya diyarîyên wê bide bidan, ji yên ku wê ji mala bavê xwe ve ligel xwe de dabûn bianîn, û ew dikare bête biçûyin.

Benda 150

Heger ku Merovekî Azad ji bona jina xwe ve zevî, bax, xanî yanjî malên livandî date bidiyarîkirin, belkeyekî morkirî li ser wan de jêre date bihiştin, weha zarokên wê li paş mirina merê wê de nikarin jê tu tiştî bidin bixwestin; Dê paşmayê xwe dikara ji bona kurê xwe ve bide bidan, ji yê ku ew jê dide bihezkin; ji bona yekekî din ve ew dikare paşmayê xwe nede bidan.

Benda 151

Heger ku jînek di nava mala Merovekî Azad de date bikarkirin û wê hevpeymanek ligel mêrê xwe de date bilidarxistin, ku deyindarê merê wê destên xwe ji bona wêna ve nade biavêtin û wê ji bona wîna ve bi belgeyekî nivîsandî ve date bipêşkeşkin û heger ku li ser wî Merovê Azad de deynek berî bi mahrkirina wîna ve ligel wê jina hanê de bête biderkevtin, ji bona deyindarê wî ve destdirêjkirina xwe ji bona jina wîna ve nayête biderkevtin. Herwehaji heger ku deynek li ser wê jîna hanê ve berî kevtina wêna ve ji bona nava mala wî merovê hanê ve bête biderkevtin, ji bona deyindare ve nayête biderkevtin, ku ew destdirêjîyê ji bona jîna wî ve bide bidirêjkin.

²⁸ Li vir de ev jin bi jineke Perestgehê ve tete biderkevtin. Cuma

²⁹ Li vir de ev jin bi jineke Perestgehê ve tete biderkevtin. Cuma

Benda 152

Heger ku piştî kevtina vê jina hanê ji bona nava mala mêrê xwe ve deyin li ser wan de hatin bikomkirin, weha divê li ser wan herduwan de deyin ji bona Bazirgan ve bidin bidan.

Benda 153

Heger ku jinek bi hoyê mirina mêrê xwe ve bi xatirê merovekî din ve hate biderkevtin, weha divê ev jina hanê bête bisingkirin.

Benda 154

Heger ku Merovek Azad ligel keça xwe de date bixewkirin, weha divê ev Merov Azad ji bajêr ve bête bidûrkin.

Benda 155

Heger ku Merovekî Azad Bûkek ji bona kurê xwe re date bihelbijartin û kurê wî ligel wê de hate bixewkirin; lêbelê di pişt re ew di himbeza wê de tête bixewkirin û ew wetov tête bigirtin, weha divê merov vî merovê hanê bide bigirêdan û wî ji bona nava avê ve bide biavêtin.

Benda 156

Heger ku Merovekî Azad Bûkek ji bona kûrê xwe ve date bihelbijartin û kurê wî hêjî ligel wê de nehatîye bixewkirin; lêbelê ew di himbêza wê de tête bixewkirin, weha divê li ser wî de ku ew nîv Man ji zîv ve jêre bide bidan û divê ew ji dêlva hemû diyarîyên anînî ve ji mala bavê wê ve bide bidan û di pişt re ew dikare yekekî li gora dilê xwe de bide bikin.

Benda 157

Heger ku Merovekî Azad di piştî mirina bavê xwe de ligel Dêya xwe de date bixewkirin, weha divê herdu bêtin bisûtandin.

Benda 158

Heger ku Merovekî Azad di piştî mirina bavê xwe de di himbêza Dêya Perwerdekirina xwe de, ji ya ku wê zarok dabûn bizayîn, hate bigirtin, weha divê ev merovê hanê ji mala bavê wî ve bête biderkevtin.

Benda 159

Heger ku Merovekî Azad ji bona mala Xezûrê xwe ve nîşan datin bianîn û qelen date bidan, êtir lêbelê di piştî ku ew ji bona jineke din de çavên xwe dide biberdan û ew ji bona Xezûrê xwe ve dide bigotin: „ez nema keça te didim biwergirtin“, weha bavê keçê hemûyî dayî ji xwe re dide bihiştin, ji yê ku ew jêre hatîye bidayin.

Benda 160

Heger ku merovekî Azad ji bona mala xezurê xwe ve nîşan datin bianîn û qelen date bidan, lêbele bavê keçê date bigotin: „Ez keça xwe ji bona te ve nadim bidan“, weha divê ew hemû dayê, ji yê ku jêre hatibûn bidanîn, bi ducarî ve bide bivezîvirandin.

Benda 161

Heger ku Merovekî Azad ji bona mala xezurê xwe ve nîşan datin bianîn û qelen date bidan û hevalê wî lê date bigelacîkirin, Xezur ji bona mîrzayê mêrê ayindeyî ve date bigotin: „Tu keça min nade biwergirtin“, weha divê ew hemû dayê, ji yê ku jêre hatibû bianîn, bi ducarî ve bide bivezîvirandin; lêbelêjî hevalê wî jî ew nikare jîna wî ji xwe re bide biwergirtin.

Benda 162

Heger ku Merovek Azad ji xwe re jînek date bianîn, wê ji bona wîna ve zarok date bianîn û di pişt re ev jina hanê têtê bimirin, weha bavê wîna nikara daxwaza anînên ligel wê de bide bikin; jiber ku anînên ligel wê de bi malên zarokên wê ve têtin biderkevtin.

Benda 163

Heger ku Merovekî Azad ji xwe re jinek date bianîn, wê lêbelê ji bona wîna ve tu zarok nedane bipeydakirin, di pişt re ev jîna hanê têtê bimirin, weha heger ku xezurê wî qelen ji bona wîna ve dabû bivezîvirandin, ji yê ku vî merovê hanê ji bona mala xezurê xwe ve dabû bianîn, ji bona mêr ve nayête biderkevtin, ku ew daxwaza bi anînan ve bide bikin; jiber ku bianîn bi malên mala bav ve têtin biderkevtin.

Benda 164

Lêbelê heger ku xezur qelen ji bona wîna ve nede bivezîvirandin, weha divê ew ji anînên wê ve bide bikêmkirin, weha bi mîna ku pîrbûna qelen têtê biderkevtin û ew divê anînên wêyî mayî ji bona mala bavê wê ve bide bivezîvirandin.

Benda 165

Heger ku Merovekî Azad ji bona kurê xweyî şêrîn ve li ber dilê xwe de zevîyek, baxek, xanîyek date bidîyarîkîrin û wî jê re pê belgeyekî morkirî date binivîsandin, weha di pişt re bav têtê bimirin, êtir bira diyarîyê didin biparvekirin, ji ya ku bavê wî jêre dabû bidan, bi serdejî ve ew di nava hevdu de maldarîya mala bavê xwe didin biparvekirin.

Benda 166

Heger ku Merovekî Azad ji bona zarokên xwe ve jin datin bianîn û wî jinek ji bona lawê xweyî biçûk ve hêjî nedayî bianîn û bav têtê bimirin, weha gava ku bira malên mala bavê xwe li hevdu de didin biparvekirin, weha divê ku ew ji bona ser pişka birayê xwe ve perên qelen bidin biservekirin, ji yê ku jin jê re nehatîye bihatin, da ku ew têra anîna jinekê jêre bêtin bikin.

Benda 167

Heger ku Merovekî Azad jinek ji xwe re date bainîn û wê ji bona wîna ve lawîk datin bizayîn û di piştî mirina wê de wî ji xwe re jineke din date bianîn û wê lawîk datin bianîn û di pişt re bav têtê bimirin. Lawîk ne li gora bingehe dêyan de didin biparvekirin; ew bi rastî ve anînên dêyan ji xwe re didin bibirin û di pişt re maldarîya mala bavê xwe di nava xwe de didin biparvekirin.

Benda 168

Heger ku Merovekî Azad kurekî xwe date biderkekirin û wî ji bona dadwerîyê ve date bigotin „ez dixwazim kurê xwe bidim biderkirin“, weha divê Dadwer kêşa wî lê bidin bilêvenerandin, û heger ku kur gunehekî ne pir mezin dabe bikin, ku ew ji para paşmayê bavê xwe ve divê bête bibêparvekirin, weha bav nikare, ku ew kurê xwe ji para paşvemaîna kurîtyê ve bide bibêpişkirin.

Benda 169

Lêbelê heger ku wî gunehekî mezin beramber bavê xwe dabe bikin, ku ew ji bona bêpişkbûna wî ve ji kuretyê ve têtê biderkevtin, weha divê merov lê di cara pêsin de bête bilêbuhurandin; lêbelê heger ku wî gunehekî mezin di cara duwem de dabe bikin, weha bav dikare kurê xwe ji para paşvemaîna kuretyê ve bide bibêpişkirin.

Benda 170

Heger ku jina Merovekî Azad jêre kur dane bizayîn û Benda wî jî jêre kur dane bizayîn û bav di dema jîyana xwe de ji bona kurên xwe ve date bigotin, ji yên ku Benda wî jêre dabûn bizayîn: “Hûn bi kurên min ve têtin biderkevtin“, ku ew wan bi nala kurên jina xweyî pêşî ve dide bidanîn, di pişt re bav têtê bimirin. Kurên jina pêşin û kurên bendê maldarîya mala bavê xwe bi mîna hev ve li hevdû de dide biparvekirin. Kurê mezin, ji yê ku ew bi kurê jina pêşin ve têtê biderkevtin, ji xwe re perçê bi dilê xwe ve dide bihelbijartin û bibirin.

Benda 171

Lêbelê heger ku bav di jîna xwe de ji bona kurên Benda xwe ve, ji yên ku Bendê ew jêre dabûn bizayîn, „Hûn bi kurên min ve têtin biderkevtin“, ne date bigotin û bav hate bimirin, weha kurên Bendê ligel kurên jina pêşin de maldarîya mala bavê xwe nadin biparvekirin; weha divê azadî ji bona Bendê û kurên wê ve bête bidan û kurên jinê nikarin ji bona kurên Bendê tu karkirinan bidin bixwestin, jina pêşin dikare anînên xwe û hemû diyarîyên xwe, ji yên ku mêrê wê pê dabûn bidan û jêre li ser qafîk de dabûn binivîsandin, ji xwe re bide bibirin û ew dikare di nava mala mêrê xwe de bi dirêjbûna jîna xwe ve bête bimayîn û ew bi xwedanê bikaranînê ve jê re têtê biderkevtin, ew nikare wê malê bi zîv ve bide bifiroştin; paşvemaîna wêna bi maldarîya kurên wê ve têtê biderkevtin.

Benda 172

Heger ku mêrê wê jêre tu diyarî nedabû bidan, weha divê ku ew jêre qelenê wê bidin bivezîvirandin, û ew ji maldariya mala mêrê xwe ve beşekî bi nala pişka yekekî ji pişka pasvemaînê ve dide biwergirtin; heger ku kurên wê, da ku ew wê ji nava malê ve bidin bidûrkirin, datin bixwestin, weha divê ku Dadwer li kêşa wêna de lê bidin bilêvenerandin û ew divên li ser kurên wê de sizadanê bidin bidanîn; ku ew jina hanê ji nava mala mêrê xwe ve nikare bête bidûrkirin; lêbelê heger ku ew jina hanê bixwaze bête biçûyîn, weha divê ew diyarîyan, ji yên ku mêrê wê jê re dabûn bidan, ji bona kurên xwe ve bide bivezîvirandin û ew anînên ligel xwe de ji nava mala bavê xwe ve ji xwe re bide bihilgirtin; di pişt re ew dikare mêrekî li gora dilê xwe de ji xwe re bide bihilgirtin.

Benda 173

Heger ku vê jina hanê ji bona mêrê xweyî dawî ve lawîk dane bizayîn, di xanîyê ku ew têtê hatibû bikevtin, lêbelê di pişt re ew jina hanê hate bimirin, weha anînên³⁰ ligel wê de di nava kurên wêyî berê û niha de têtin biparvekirin.

Benda 174

Lêbelê heger ku ew nema bêtir ji bona mêrê xweyî dawî ve lawikan dide bizayîn, weha nextê wê kurên mêrê wêyî pêşî ji xwe re didin bibirin.

Benda 175

Heger ku Bendeyekî Qesrê yanjî Bendeyekî Jêrdest keça Merovekî Azad date bianîn û wê kur jêre datin bizayîn, weha Xwedîyê Bende nikare bi beramberî kurên keça Merovê Azad ve tu bendîtîyê bide bidaxwazîkirin.

Benda 176

Heger ku Bendeyekî Qesrê yanjî Bendeyekî Jêrdest keça Merovekî Azad date bianîn û gava ku wî ew anî wê nextê mala bavê xwe ji bona nava mala Bendê Qesrê yanjî ji bona nava mala Bendê Jêrdest ve date bixistin û di piştî ku wan malek dane bidurustkirin û wan bi hevdû re xanîyek dane biavkirin û firaxên malê û pêwistîyên wî dane bipeydakirin, lêbelê di pişt re

³⁰ Mitgiff: Dowry: Next, Cihaz. Qelen

Bendê Qesrê yanjî Bendê Jêrdest hate bimirin, Weha dê Keça Merovê Azad nextê xwe bide bibirin; hemûyê din, ji çiyên ku mêrê wê û wê di piştî jîyana wanî bi hev re dane bikomkirin, ew bi du perçan ve têtin biparvekirin, nîv perçe jê Xwedîyê Bende ji xwe re dide bibirin û nîvî din keça Merovê Azad ji xwe re û zarokên xwe re dide bibirin.

Heger ku keça Merovê Azad bi xwedanê tu nextê ve neyête biderkevtin, weha ew hemû ji bona du perçan ve didin biparvekirin, ji çiyên ku mêrê wê û wê di piştî jîyana wanî bi hev re dabûn bikomkirin. Nîv perçe jê Xwedîyê Bende ji xwe re dide bihilanîn û keça Merovê Azad nîvê din ji bona zarokên xwe re biwergirtin.

Benda 177

Heger ku Biyek, ji ya ku hêji zaroken wê bi bçûk ve têtin biderkevtin, ji bona nava mala yekekî din ve dixwaze bête bikevtin, weha ew bi bêdestûra Dadwer ve nikare bête bikevtin; vêca ku ew dixwaze ji bona nava mala yekekî din ve bête bikevtin, Dadwer li kêşa mala mêrê weyî berî de didin bilêvenerandin, di pişt re ew jê re mala mêrê wêyî berê didin bidan û mêre wêyî dawî û ev jina hanê bi hev re qafikekî bi navrokê ve didin binivîsandin: ku ew dê malê bi rêkûpêk ve bidin bihilanîn û bidanîn, pêrejî Zarokên biçûk bi perwerdekirinê ve bidin bimezinkirin, firaxên malê bi zîv ve nedin bifiroştin; Kirîdarê, ji yê ku ew firaxên zarokên biçûk dide bikirîn, ew zivên xwe dide biziyankirin; maldarî ji bona maldarîya Xwedîyê wê ve têtê bivezîvirandin.

Benda 178

Heger ku yek Entu- Priesterin, Naditu- Priesterin yanjî yekeke Zikru- Priestrin³¹, ji yên ku bavê wan nextên wan ligel wan de dabû bidan, yek qafik li ser wan de dabû binivîsandin, lêbelê li ser qafik de jê re nedabû binivîsandin, ku ew dikare paşvemaya xwe bi dilê xwe ve ji kê re bide bidan û wî jêre mafeyê pê danûsitendinê nedabû bidan, di pişt re bav têtê bimirin, weha zefîyê wê û baxê wê birayên wê didin biwergirtin û ew li gora bilindbûna pişka wêna de xwarin û vexwarinê, rûn û cilûbergan jêre didin bidan û wê didin bidilkirin; lêbelê heger ku Birayên wê li gora bilindbûna pişka wêna de xwarin û vexwarin, rûn û cilûberg jêre nedane bidan û ew nedane bidilkirin, weha ew dikare zevîyê xwe û baxê xwe bi kirêhvanekî ve bide bidan, ji yê ku ew bi serê wê ve têtê bikevtin; di pişt re kirêhvanê wê wê dide bixwedîkirin, ew divê bi dirêjîya jîna xwe ve li ser qazanca zefî, bax û hemû dayîna bavê xwe ve bête bijîyandin, ew bi mafeyê bikarnînê ve têtê biderkevtin; ew bi zîv ve nikare wan bide bifiroştin, ji bona yekekî din ve ew nikare wan bi paşvemaî ve bide bihiştin; lêbelê paşvemaîna wêna bi xwe ve bi maldarîya birayên wê ve têtê biderkevtin.

Benda 179

Heger ku yek Entu- Priesterin, Naditu- Priesterin yanjî yekeke Zikru- Priestrin, ji yên ku bavê wan nextên wan ligel wan de dabû bidan û jêre belkeyekî qafik li ser wan de dabû binivîsandin, li ser belgeyê qafik de dabû binivîsandin, ku ew jêre li gora helbijartina wêna de destûra dana paşmayîna wêna de li gora dilê wê de dide bidan û jêre mafeyê bi karandinê ve dide bidan, di pişt re bav têtê bimirin. Ew dikare paşvemaîna xwe ji bona kesekî ve bi dilê wê ve bide bidan; birayên wê nikarin ber li ber de bidin bigirtin.

Benda 180

Heger ku bavê keçekê ji Nadîneke³²-Ayîngeha Dêrê ve yanjî ji yekeke Kulmaşitu-Ayîngeha Xwedanî ve tu next nedabe bidan, weha gava ku bavê wê têtê bimirin, divê maldarîyên bavê wê wetov bêtin biparvekirin, ku pişka wê bi nala kurekî xwedan pişka paşmayî ve bête biderkevtin, weha ew bi dirêjîya jîna xwe ve ji qazancê ve dide bikarkirin, ew bi xwedanê

³¹ Navên Jinên Ayîniyên Perestgehê di zimanê Babilî de têtin biderkevtin. Cuma

³² Dêhlika Dêrê. Cuma

bikarninê ve têtê biderkevtin, lêbelê paşvemaya wêna bi xwe ve ji bona birayên wê ve têtê bivezîvirandin.

Benda 181

Gava ku bavekî Nadîtu-Pristerin –Benda- xwe yanjî Qadishtu- Pristerin –Dêlikek- yanjî keça perestgehê ji bona Xwedan ve date bidiyarikirin, lêbelê wî jêre tu next nedan bidan, weha gava ku bavê wê têtê bimirin, divê ew pişka xwe ji paşmayîna bavê xwe û maldariyên wîna ve li gora yek ji sisyan de ji pişka pasvemaşîna xwe ve bide biwergirtin, weha bi dirêjîxa jîna xwe ve ji qazancê ve dide bikarkirin. Lêbelê paşvemaşîna wîna bi xwe ve ji bona birayên wê têtê bivezîvirandin.

Benda 182

Heger ku bavekî ji bona keça xwe ve, yekeke Naditu-Priesterin ji ya (Xwedanê) Marduk ve ji Babilon ve, tu next pê neda bidan, ji bona wêna ve tu belkê qafik neda binivîsandin, di pişt re ew têtê bimirin, weha pişka wêna yek ji sisyan ve ji pişka paşvenaya yekekî ve ji maldarîya paşvemaya mala bavê wê ve têtê biderkevtin, tu erkên hilanîn û danina erd li ser de nayêtin biderkevtin, yekek ji Naditu-Priesterin ve ji ya Marduk ve dikare paşvemaşîna xwe ji bona herkesî ve li gora dilê xwe de bide bidan.

Benda 183

Heger ku bavê keçekê, ji yekeke Sugritu-priesterin ve next date bidan û ew ji bona mêrekî ve date bidan û wî jê re li ser de belgeyekî qafik de pê date binivîsandin, di pişt re ew hate bimirin, weha ew di beşdarbûna maldarîya paşvemaşîna mala bavê xwe de nikare xwe bide bibeşdarîkirin.

Benda 184

Heger ku Merovekî Azad ji bona keça xwe ve, yekek Sugirtu-Priesterin, tu next neda bidan, neji ew ji bona mêrekî ve date bidan, di pişt re ew hate bimirin, weha divê li ser birayên wê de nextekî li gora pişka para wê de ji paşvemaya maldarîya bavê wê ve jêre bidin bidan û ew divên wê ji bona mêrekî jî ve bidin bidan.

Benda 185

Heger ku Merovekî Azad lawek ji xwe re bi kurê xwe ve date binavkirin û bimezinkirin, weha kesek nikara vî lawekî xwedîkirî bide bidaxwazkirin.

Benda 186

Heger ku merovekî kurekî biçûk bi nala kur xwe ve ji xwe re date biwergirtin, lêbelê wî ji xwe re dabû bidanîn, ku li bav û dêya wîna de hatibû bilêgerandin, weha divê ev kurê xwedîkirî ji bona mala bavê xwe ve bête bivezîvirandin.

Benda 187

Bi lawê navmalyekî dîwana Padîşah ve, bi yekekî ve di nava Qesra Padîsah de û yekekî ji kurên Zikru-Priesterin ve nikare bête bixwestin.

Benda 188

Heger ku yekekî ji desteyên Destkaran kurek bi nala kurkirinê ve ji xwe re date biwergirtin û wî ew bi destkarîya xwe ve date bihînkirin, weha kes nikare vî ji xwe re bide bixwestin.

Benda 189

Heger ku ew wî bi destkarîya xwe ve nede bihînkirin, weha ev kurê xwedikirî dikare ji bona nava mala bavê xwe ve bête bivezîvirandin.

Benda 190

Heger ku Merovekî Azad kurekî biçûk, ji yê ku wî ew bi nala kurê xwe ve dabû biwergirtin û wî ew dabû bimezinkirin, lêbelê bi rasti ve wî ew ligel kurên xwe de nididate bijimartin, Weha ev kurê xwedikirî dikare ji bona nava mala bavê xwe ve bête bivezîvirandin.

Benda 191

Heger ku Meroveki Azad, ji yê ku wî kurek ji xwe re date bikurkirin û bixwedîkirin, jinek ji xwe re date bianîn, di pişt re jêre lawik hatin biçêbûn û wî xwest, ku ew xwe ji kurê xwedikirî ve bide bivedûrkin, weha ev kurê hanê bi destvala ve nayête biçûyîn, bavê wî, ji yê ku wi ew dabû bixwedîkirin, divê ku ew ji bona wîna ve ji maldarîya xwe ve yekekê ji sisyan ve ji paşvemaya xwe ve bide bidan, di pişt re ew dikare bête biçûyîn; ji zevî. Bax û xanîyê xwe ve pêwîst niye, ku ew ji bona wîna ve tişkê bide bidan.

Benda 192

Heger ku lawekî navmalyê dîwanê yanjî ji kurê yek Zikru-Priesterin ve ji bona Bavê xwe ve date bigotin, ji yê ku wî ew dabû bixwedîkirin, yanjî ji bona dêya xwe ve, ji ya ku wê ew dabû bixwedîkirin „tu ne bi bavê min ve tête biderkevtin“ / „tu ne bi dêya min ve tête biderkevtin“, weha merov divê zimanê wî bide bijêkirin.

Benda 193

Heher ku lawekî navmalyê dîwanê yanjî kurê yek Zikru- priesterin bi dizî ve mala bavê xwe date bidîtin û wî date bidestpêkirin, ku ew bavkirinê xwe û dêkirina xwe li ber çavên xwe de bide bireşkirin û ew ji bona nava mala bavê xwe ve bête biçûyîn, weha divê merov çavên wî bide biderkirin.

Benda 194

Heger ku Merovekî Azad kurê xwe ji bona Dayekê ve date bidan, û ev kurê hanê di nava destên Dayekê de hate bimirin, Dayek bi bêdestûra bav û dêya wî ve kurekî din didate bişîrkin, weha divê merov vê li ser wê de bide bicihkirin, û jiber ku wê bi bêdestûra bav û dêya wî ve kurekî din didate bişîrkin, weha divê merov pêşîrên wê bide bijêkirin.

Benda 195

Heger ku kurekî li bavê xwe de date bixistin, weha divê merov destên wî bidin bijêkirin.

Benda 196

Heger ku Marovekî Azad çavên kurekî Merovekî dinî Azad date biderkirin, weha divê merov çavên wî bidin biderkirin.

Benda 197

Heger ku wî hestiyên Merovekî Azadi din datin bişikenandin, weha divê merov hestiyên wî bidin bişikenandin.

Benda 198

Heger ku wî çavê Jêrdestekî date biderkirin yanjî wî hestiyên Jêrdestekî date bişikenandin, weha divê ew Mineyeke zîv bide bidan.

Benda 199

Heger ku wî çavê Bendeyekî Merovekî Azad date biderkirin yanjî hestîyên Bendeyekî Merovekî Azad date bişikenandin, weha divê ew nivê buhayê hêjabûna wîna bide bidan.

Benda 200

Heger ku Merovekî Azad diranê yekekî dinî bi mîna xwe ve date bişikenadin, weha divê merov diranê wî bide bişikenadin.

Benda 201

Heger ku wî diranê Jêrdestekî date bişikenandin, weha divê ew 1/2 Mine zîv bide bidan.

Benda 202

Heger ku Merovekî Azad sîlak li hinaroka Merovekî Azadî dinî jê bilindtir de date bilêdan, weha divê ew di dadgehê de bi 60 terîya gav ve lê bête bilêdan.

Benda 203

Heger ku kurê Merovekî Azad ji bona kurê merovekî Azadî din ve, ji yê ku ew bi mîna wî ve tête biderkevtin, sîlak date bilêdan, weha divê ew 1 Mine zîv bide bidan.

Benda 204

Heger ku Jêrdestekî sîlak li hinaroka Jêrdestekî din de date bilêdan, weha divê ew 10 Şekel zîv bide bidan.

Benda 205

Heger ku Bendê Merovekî Azad sîlak li hinaroka kurê Merovekî Azad de date bilêxistin, weha divê merov guhê wî bide bijekirin.

Benda 206

Heger ku Merovekî Azad di pevçûnê de li Merovekî Azad dinî din de date bilêxistin û wî ew pê date bibirîndarîkirin, weha divê ev Merovê Azad bide bisundxwarin, „ku min ne bizanebûn ve lê dayîte bilêdan“, weha divê ew ji bona dermankirina Doktor ve bide bidan.

Benda 207

Heger ku ew di encamê birîndarîya xwe de hate bimirin, weha ew dide bisundxwarin û heger ku ew bi kurekî merovekî Azad ve bête biderkevtin, divê ew 1/2 Mine zîv bide bidan.

Benda 208

Lêbelê heger ku ew bi kurê Jêrdestekî ve bête biderkevtin, weha divê ew 1/3 Mine zîv bide bidan

Benda 209

Heger ku Merovekî Azad li keça Merovekî Azadî din de date bilêdan û ew pêre hate biberavêtin, weha divê ew ji bona beravêtina berê wê ve 10 Şekel zîv bide bidan.

Benda 210

Heger ku ev keça hanê hate bimirin, weha divê merov keça wî bide bikuştin.

Benda 211

Heger ku wî ligel keça Jêrdestekî de di rêya pêhnê de date bikirin, ku ew berê ber xwe bide biavêtin, weha divê ew 5 Şekel zîv bide bidan.

Benda 212

Heger ku ev jina hanê hate bimirin, weha divê ew $\frac{1}{2}$ Mine zîv bide bidan.

Benda 213

Heger ku wî li Benda Merovekî Azad de date bilêdan û wê pêre berê ber xwe date biwindakirin, weha divê ew 2 Şekelan bide bidan.

Benda 214

Heger ku ev Benda hanê hate bimirin, weha divê ew $\frac{1}{3}$ Mine zîv bide bidan.

Benda 215

Heger ku Dektorekî ji bona Merovekî Azad ve ligel neşterekê de birîneke giran date bikirin û pêre Merovê Azad pê date bisaxkirin, yanjî wî ligel neşterê de qapaxa çavê Merovekî azad date bivekirin û pêre wî çavê Merovê Azad date bisaxkirin, weha divê ew ji bona vêna ve 10 Şekelan bide biwergirtin.

Benda 216

Heger ku ew bi kurê yekekî Jêrdest ve bête biderkevtin, weha divê ew 5 Şekel zîv bide biwergirtin.

Benda 217

Heger ku ew bi Bendê Merovekî Azad ve bête biderkevtin, weha divê li ser Xwedîyê Bende de ku ew 2 Şekelan ji bona Doktor ve bide bidan.

Benda 218

Heger ku Dektorekî ji bona Merovekî Azad ve ligel neşterê de birîneke giran pê date bigihandin û Merovê Azad pê hate bimirin, yanjî ku wî qapaxa çavê Merovekî Azad date bivekirin û wî çavê Merovê Azad pê date bixerakirin, weha divê merov destê wî bide bijêkirin.

Benda 219

Heger ku Dektorekî ji bona Bendeyê Merovekî Azad ve ligel neşterê ve birîneke giran pê date bigihandin û ew pê hate bimirin, weha divê ew Bendeyekî ji dêlva Bendeyekî ve bide bidanîn.

Benda 220

Heger ku wî qapaxa çavê wî bi neştirê ve date bivekirin û wî pêre çavê wî date bixerabkirin, weha divê ew bi zîv ve nivî ji buhayê kirina wîna ve bide bidan.

Benda 221

Heger ku Dektorekî hestîyên şikestiyên Merovekî Azad datin bisaxkirin û yanjî ku wî reheke nexweş date bisaxirin, Weha divê li ser Birindar de ku ew ji bona Doktor ve 5 Şekel zîv ve bide bidan.

Benda 222

Heger ku ew bi kurê Jêrdestekî ve bête biderkevtin, weha divê ew 3 Şekel zîv bide bidan.

Benda 223

Heger ku ew bi Bendê Merovekî Azad ve bête biderkevtin, weha divê Xwedîye Bende ji bona Doktor ve 2 Şekel zîv bide bidan.

Benda 224

Heger ku Dektorekî dewaran yanjî keran ji bona gayekî yanjî kerekê ve birîneke giran date bikirin û pê ew date bisaxkirin, weha divê ku xwedîyê ga yanjî ker $\frac{1}{6}$ ji buhayê kirînê ve bi zîv ve ji bona Dektor ve bi nala kiryawî ve pê bide bidan.

Benda 225

Heger ku wî ji bona gayekî yanjî kerekê ve birîneke giran pê date bigihandin û ew pê hate bimirin, weha divê ew ji bona xwedî ve $\frac{1}{4}$ ji buhayê kirînê ve bide bidan.

Benda 226

Heger ku Deqvanekî deqa Bendeyekî bi bêdestûra xwedîyê wî ve deqa bendîtîya wî date bihilanîn, weha divê merov destê wî bide bijêkirin.

Benda 227

Heger ku Merovekî Azad Deqvanek date bixapandin û wî deqa Bendê ne yê wî date bihilanîn, weha divê merov vî Merovê Azad bide bikuştin û wî li ber deriyê wî de bide bihelwestandin; Deqvan divê bide bisundxwarin: „ku min bi zanebûn ve nedaye bihilanîn“ û ew bi bêguneh ve jê tête biderkevtin.

Benda 228

Heger ku hostekî avanyê ji bona Merovekî Azad ve xanîyek date biavakirin, weha divê ew ji bona her 36 gazên bingehê perçê xanî ve 2 Şekel zîv bi nala kirêh ve ji bona wîna ve bide bidan.

Benda 229

Heger ku hosteyekî avanyê ji bona Merovekî Azad ve xanîyek date biavakirin, lêbelê wî karê xwe ne bi başî ve daye biserûberkirin û ew xanîyê, ji yê ku wî dabû biavakirin, hate bihelweşandin û wî pêre xwedîyê xanî pê date bikuştin, weha divê merov vî hostê avanyê bide bikuştin.

Benda 230

Heger ku wî pê kurê xwedîyê xanî date bikuştin, weha divê merov kurê vî hosteyê avanyê bide bikuştin.

Benda 231

Heger ku wî pê bendeyekî xwedîyê xanî date bikuştin, weha divê ew ji bona xwedîyê xanî ve bendeyekî bi nala bendeyê xwedîyê xanî ve pê bide bidan.

Benda 232

Heger ku wî maldarî date binabûdkirin, weha divê ew hemûyi ji dêl ve bide bidanîn, ji yê ku wî dabû binabûdîkirin; wehajî divê ew careke din xanî bi perên xwe ve bide biavakirin, jiber ku wî xanî, ji yê ku wi ew dabû biavakirin, ne bi têrbûna xurtbûnê ve dabû biavakirin û jibervêjî ve ew hate bihelweşandin.

Benda 233

Heger ku hosteyekî avanyê ji bona Merovekî Azad ve xanîyek date biavakirin, lêbelê wî karê xwe ne li gora rêzanên hunera xwe de dayîte bikirin û pêre diwarek bi xwarî ve hatîye bidanîn, weha divê li ser vî hostê avanyê de vî diwarê hanê careke din bi perên xwe ve bide birastkirin.

Benda 234

Heger ku Qeyikvanekî qeyikek ji bona Merovekî Azad bi firehbûna 18000 Kor ve date biavakirin, weha divê ew ji bona wîna ve 2 Şekel ji bona kirya wî ve pê bide bidan.

Benda 235

Heger ku Qeyikvanekî qeyikek ji bona Merovekî Azad date biavakirin, lêbelê wî pêre karê xwe ne bi başî ve daye biserûberkirin û hêjî di nava vê sala hanê de vê qeyika hanê xwe date bixwarkirin û ziyar pê hate bikevtin, weha divê ew vê qeyika hanê ji hevdû ve bide bivexistin û ew bi malê xwe ve wê bide bixurtkirin û bibaşkirin û ew divê qeyika başkirî û xurtkirî ji bona xwedîyê wê ve bide bidan.

Benda 236

Heger ku Merovekî Azad qeyika xwe ji bona qeyikvanekî ve bi kirêh ve date bidan û qeyikvan bi tembel ve dihate biderkevtin û qeyik hate bibinavkirin yanî binabûdkirin, weha divê qeyikvan ji dêlva qeyikê ve ji bona xwedîyê qeyikê ve bide bidan.

Benda 237

Heger ku Merovekî Azad qeyikvanek û qeyikek bi kirêh ve date bigirtin û wî ew bi dexilûdan, hiryê, rûn, xurma û hemû tiştên din ve date bibarkirin, ev qeyikvanê hanê bi tembel ve dihate biderkevtin û qeyik hate bibinavkirin, wehîjî pêre navroka wê hate binabûdkirin, weha divê qeyikvan ji dêlva qeyikê ve, ji ya ku wî ew dabû bibinavkirin û ji bona hemûyê ve, çiyê ku wî ji navroka wêna ve dabû bi nabûdkirin, bide bidan.

Benda 238

Heger ku qeyikvanekî qeyika Merovekî Azad date bibinavkirin, di pişt re wî ew ji binê avê ve date bibilindkirin û wî ew date biçakkirin, weha divê ew bi zîv ve nîfê buhayê kirîna wêna bide bidan.

Benda 239

Heger ku Merovekî Azad qeyikvanekî bi kirêh ve bide bigirtin, weha ew ji bona wîna ve her sal 6 kor dexilûdan jêre dide bidan.

Benda 240

Heger ku serê qeyikekê li qeyekeke paç de hate bikevtin û ew hate bibinavkirin, Weha divê xwedîyê qeyikê hemûyê, ji bona yê ku qeyika wîna hatibû bibinavkirin, çiyê ku ew di qeyika wîna de hatibû biwindakirin, li ber Xwedan de pê bide bisundxwarin, û xwedîyê qeyikê, ji ya ku qeyika wî qeyika din dabû bibinavkirin, ji dêlva qeyika wî û hemûyê dinî têde ve pê bide bidan.

Benda 241

Heger ku Merovekî Azad gayekî girawkirî date bibirin, weha divê ew 1/3 mine zîv Bide bidan.

Benda 242

Heger ku Mrovekî Azad gayek ji bona salekê ve bi kirêh ve date bigirtin, weha divê ew ji bona karê ga ve 4 Korên dexilûdan bide bidan.

Benda 243

Bi nala kirêhkirina golikekî ve divê ew ji bona xwedîyê wî ve 3 koran ji dexilûdan ve bide bidan.

Benda 244

Heger ku Merovekî Azad gayek yanjî kerek bi kirêh ve date bigirtin û di nava zevîkî vala de şerekî ew date bikuştin, weha ev bes û bi tenha ve bi ber pirsiyarîya xwedîyê wî ve têtê biderkevtin.

Benda 245

Heger ku Merovekî Azad gayek bi kirêh ve date bigirtin û ew di rêya tembelîya wîna de yanjî di rêya lédana wîna de hate bimirin, weha divê ew gayekî bi mîna gayê wî ve ji bona xwedîyê ga ve pê bide bidan.

Benda 246

Heger ku Merovekî Azad gayek bi kirêh ve date bigirtin û wî lingê wî date bişikenandin yanjî reha qirika wî date bijêkirin, weha divê ew ji bona xwedîyê ga ve ga bi dêlava ga ve pê bide bidan.

Benda 247

Heger ku Merovekî Azad gayek bi kirêh ve date bigirtin û wî çavê wî date bikorkirin, weha divê ew ji bona xwedîyê ga ve bi zîv ve nivê buhayê kirîna wîna bide bidan.

Benda 248

Heger ku Merovekî Azad gayek bi kirêh ve date bigirtin û wî quloçên wî datin bişikenadin, terya wî date bijêkirin yanjî xirê wî date bibirîn, weha divê ew $\frac{1}{4}$ ji zîv ve ji buhayê kirîna wîna ve bide bidan.

Benda 249

Heger ku Merovekî Azad gayek bi kirêh ve date bigirtin, lêbelê Xwedê lê date bixistin û ew pê hate bimirin, weha Merovê Azad bi Xwedan ve dide bisundxwarin, ji yê ku wî ga dabû bikirêhkirin, vêca ew bi bêguneh ve têtê biderkevtin.

Benda 250

Gava ku gayek di çûna xwe de li şeqamekê de li binguhê Merovekî Azad ve hate bikevtin û pêre ew pê hate bikuştin, weha ev gilîyê hanê bi tu gilîyê mafeyî ve nayête biderkevtin.

Benda 251

Heger ku gayê Merovekî Azad bi poşvedan ve dihate biderkevtin, bi nal poşvedan ve karmendîya wîna ew dabû binasîn, lêbelê wî quloçên wî nedabûn bibirîn, gayê xwe nedabû bigirêdan, û vî gayê hanê êtir kurê Merovekî Azad date bipoşpêdan û ew pê hate bimirin, weha divê ew $\frac{1}{2}$ mine zîv ve pê bide bidan.

Benda 252

Heger ku ew bi Bendeyê Merovekî Azad ve bête biderkevtin, weha divê ew $\frac{1}{3}$ mine zîv pê bide bidan.

Benda 253

Heger ku Merovekî Azad Merovekî dinî Azad ji bona çavdêrîya zevîyê xwe ve date bikirêhkirin û wî ji bona wîna ve tov date sipartin, wî ji bona wîna ve ga datin bidan, da ku ew zevî bide biçandin, heger ku Merovê Azad tov yanjî êm date bidizîkirin û ev di nava destên wî de hatin bigirtin, weha divê merov destê wî bide bijêkirin.

Benda 254

Heger ku wî tov date bibirin û ga di rêya birçîbûnê de dane bilawazkirin, weha divê ew ducarî ji dêlva dexilûdan bide bidanîn.

Benda 255

Heger ku ga ji bona Merovekî Azad ve bi beramberî kirêh ve hate bidan yanji wî tov date bidizîkirin û li ser zevî de wî nehişt tu tişt bête bişînkirin, weha gava ku merov li ser vî Merovê Azad de vê dide bicihkirin, ew divê di dema çinînê de li ser 64 800 mitrê çargosî de 18 00 L dexilûdan bide biidan.

Benda 256

Heger ku ew tiştên ji dêlvê ve nikare bide bicihkirin, weha divê merov wî li ser vî zevîyê hanê de bi cotê gav ve bide birakişandin.

Benda 257

Heger ku Merovekî Azad Cotkarek date bikirêhgirtin, weha divê ew ji bona wîna ve 2400 l dexilûdan ji bona her salekê ve pê bide bidan.

Benda 258

Heger ku Merovekî Azad Sepanek date bikirêhgirtin, weha divê ew ji bona wîna ve 1800 l dexilûdan pê bide bidan.

Benda 259

Heger ku Merovekî Cotekî tovkirinê³³ ji nava zevî ve date bidizîkirin. Weha divê ew ji bona xwedîyê cot ve 5 Sekelên zîv bide bidan.

Benda 260

Heger ku Merovekî Azad Cotekî vequlupandinê³⁴ yanjî Cotekî verastkirinê date bidizîkirin, weha divê ew 3 Sekelên zîv bide bidan.

Benda 261

Heger ku Merovekî Azad şîvanek yanjî gavanek ji bona çêrandina dewaran yanjî pez ve date bikirêhgirtin, weha divê ew ji bona wîna ve hersal 2400 l dexilûdan bide bidan.

Benda 262

Heger ku Merovekî Azad gayek yanjî pezek ji bona (...); (bi dû ve valabûnek ji 6 rêzan ve tête biderkevtin).

Benda 263

Heger ku Merovekî Azad gayek yanjî pezek, ji ya ku ew jêre hatbû bidan, hate bimirin, weha divê ew ji bona xwedî ve ji dêlvê ve gayekî bi mîna gayê wî ve, pezekê bi mîna peza wî ve bide bidan.

Benda 264

Heger ku wî ji bona gavanekî yanjî şîvanekî ve dewar yanjî pez ji bona çêrandinê ve datin bidan û wî tevaya kirya xwe date biwergirtin û ew bi dilê xwe ve dihate biderkevtin, dawar hatin bikêmkirin, pez hatin bikêmkirin, zayîn hate bikêmkirin, weha divê ew li gora mercên girêdana peymanaxwe jî de bêtirbûnê û qazancê bide bidan.

³³ Saatpflug: Plough: Cotekî tovkirinê, Hûruba, Cot.

³⁴ Ev rengên Cotkirinan li Babil de hêjî tanî sedsalê şazdehên zayînê ew li Ewropa de nedihatî bidîtin. Cuma

Benda 265

Heger ku wî ji bona gavanekî yanjî şivanekî ve dewar yanjî pez ji bona çêrandinê ve datin bidan, wî ew datin bibirin û nîşana xwedîyê cenaweran date bihilanîn, wehajî wî ew bi zîv ve dane bifiroştin, weha divê merov vê li ser wî de bide bicihkirin, ew divê ji bona xwedîyê ga û pez ve, ji yê ku ew jê hatine bidizikirin, bi dehcarî ve bide bidan.

Benda 266

Heger ku di nava kerikî de nexweşîyek hate bipêkevtin yanjî şêrekî hinek dane bikuştin, weha divê şivan li ber Xwedan de bi bêgunehbûna xwe ve bide bisundxwarin, ziyana cenawerên kevtî ji kerî ve ji bona xwedîyê cenaweran ve tête bivegerandin.

Benda 267

Heger ku şivan yanjî gavan bi tembel ve dihate biderkevtin û di nava kerî de nexweşî hişt bête bipêkevtin, divê şivan ziyana saxbûna nexweşîya vêkevtî, ji ya ku wî ew di nava kerî de hişt bête bipêvkevtin, di nava dewaran û pêz de bide bidan û ew divê wan ji bona xwedîyên wan ve bi jimara berê ve bide bivezivirandin.

Benda 268

Heger ku Merovekî Azad gayekî ji bona cencerekirinê ve date bikirêhgirtin, weha divê ew 2 L dexilûdan ji bona vê ve bide bidan.

Benda 269

Heger ku ew kerekî ji bona cencekirinê ve date bikirêhgirtin, weha ew divê 1 L dexilûdan ji bona vê ve bide bidan.

Benda 270

Heger ku wî nêrîyek ji bona cencekirinê ve date bikirêhgirtin, weha divê ew 1/10 L dexilûdan ji bona vê ve bide bidan.

Benda 271

Heger ku meroveki Azad gayek, gurîzak û gurîzvanek date bikirêhgirtin, Weha divê ew ji bona her rojekê ve 3 Şêfilênên dexilûdan ji bona vê ve bide bidan.

Benda 272

Heger ku Merovekî Azad gurîzak bes û bi تنها ve ji xwe re date bikirêhkirin, weha divê ew ji bona her rojekê ve 4 L dexilûdan ji bona vê ve bide bidan.

Benda 273

Heger ku Merovekî Azad karkerek date bikirêhgirtin, weha divê ew ji pêşîya pêşîyî destpêkirina salê ve tanî meha pêncan 5 Gran zîv ji bona her rojekê ve, ji meha şeşan ve tanî dawîya salê ve 5 Gran zîv ji bona her rojekê ve pê bide bidan.

Benda 274

Heger ku Merovekî Azad Destkarek date bikirêhgirtin, divê ew bi nala kirêh ve ji bona wîna ve (...) 5 Gran zîv,
 (bi nala kirya Seyandvanekî kelpîçan ve(?) 5 (?) Gran zîv,
 (bi nala kirya Tevinvanekî Qinebê ve(?) (... Gran) ziv.
 (bi nala (Birîvanê) kelpîçan ve) (...) Gran) zîv,
 (bi nala kirya Zêrkerekî ve (?) (...) Gran zîv,
 (bi nala kirya Hesingerekî ve (?) (... Gran zîv),

(bi nala kirya Dartaşekî ve 4 (?) Gran zîv,
 (bi nala kirya Çermvanekî ve (...) Gran zîv),
 (bi nala kirya Lûlevanekî ve (...) Gran zîv),
 (bi nala kirya Hosteyekî Avanyê ve (...) Gran zîv
 (ji bona) 1 (rojê de) bide bidan.

Benda 275

Heger ku Merovekî Azad qeyikek date bikirêhkirin, weha divê ew her rojê 3 Gran zîv ji bona kirya wê ve bide bidan.

Benda 276

Heger ku Merovekî Azad qeyekeke barkêşîyê date bikirêhkirin, weha divê ew her rojê 2 Gran zîv ji bona kirya wê ve bide bidan.

Benda 277

Heger ku Merovekî Azad qeyekek bi hilgirtina 18 000 L (firehbûna nava wê) ve date bikirêhkirin, weha divê ew ji bona rojekê ve 1/6 (Sekel) bi nala kirya wêna ve bide bidan.

Benda 278

Heger ku Merovekî Azad Bendek nêr yanjî mê date bikirîn û ew yanjî ewaya, berî ku mehek bi carekê ve bête bidawîkirin, bi nexwşîyeke vegirtî ve hate bikevtin, weha ew wî yanjî wê ji bona Firoştdar ve dide bivezîvirandin, û Kirîdar zîv careke din ji xwe re dide biwergirtin, ji yê ku wî ew dabû bidan.

Benda 279

Heger ku Merovekî Azad Bendek nêr yanjî mê date bikirîn, û ew ji bal yekî sêyem ve hatin bixwestin, weha divê Firoştdarê wan ji bona Daxwazvanê Sêyem pera bide bidan.

Benda 280

Heger ku Merovekî Azad di nava welatekî bêgane de Bendekî nêr yanjî mêyî merovekî date bikirîn û gava ku ew ji bona nava welatê xwe ve hate bivezîvirandin, Xwedîyê Bendê nêr yanjî mê Bendê xwe yanjî Benda xwe date binaskirin, heger ku ev Bendê hanê yanjî ev Benda hanê bi zarokên welêt ve bêtin biderkevtin, weha dê ew bi bê zîve bêtin biazadkirin.

Benda 281

Heger ku ew bi zarokên welatekî din ve bêtin biderkevtin, weha Kirîdar bi kirîna ziv ve li ber Xwedan de dide bisundxwarin, ji yê ku wî ew dabû bidan û Xwedîyê Bende yanjî Bendê wî zîvî ji bona Bazirgan ve dide bidan, ji yê ku wî ew dabû bidan û ew Bendê xwe yanjî Benda xwe dide bibirin.

Benda 282

Heger ku bendeyekî ji bona Mîrzayê xwe ve date bigotin: „ku tu ne bi Mîrzayê min ve tête biderkevtin“, weha divê merov vêna ji bona wîna ve bide bicihkirin, ku ew bi nala bendê wî ve tête biderkevtin, û Mîrzayê wî divê guhê wî bide bijêkirin.

Wergerandina vê nivîsta hanê di roja 07. 03. 12 de, demjimara 08:44 de hatîye bidawîkirin.

Navrok

Kurtîya jîna min di nava çend rêz û dêran de.....	2
Pêşgotina werger	4
Qanûnên Hemorabî	8